

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónap ..... 2 korona

VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónap ..... 3 k. 40 f.

EREDTÉSEK:
 4-hasábos post. sor egyszer 20 fill.
 minden következéskor 16 fillér.

Ngikár 1904. 40. 1114

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut. 23. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, április 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Venerelk: A szárnyaskerék katonái.
- A képviselőháza ülése.
- Egyrül-másról. Irta: Lux Terka.
- A szerződés-szegő színészek.
- Barabás a jótékony asszonyokról.
- Egy aradi vértanú szobra.
- Verecsagin őcsese Budapesten.
- A vasutasok fizetérendezése.
- A hét eseményeiből.
- Port-Arthurt újra bombázzák.
- Báró, akit a felesége öltöz.
- Az országos tornanap előkészületei.
- Az Edward-husárok érkezése.
- Verecsagin, a békepostol.
- Csarnok: A fessék. Irta: Abonyi Árpád.

A szárnyaskerék katonái.

Arad, április 16.

Egy hosszadalmas küzdelem sikerét, a magyar társadalom egy érdemes osztályának diadalát jelenti az a törvénytervezet, melyet a kereskedelmi miniszter a képviselőház elé terjesztett ma. Hieronymi Károly nyújtotta be a vasutasok illetményeinek szabályozására vonatkozó törvényjavaslatot.

A győzelem napját két esztendő keserves vihara előzte meg. A vasutasok mozgalmá Zágrábból indult ki, annak az üzletvezetőségnek kebeléből, melynek tisztviselőit és altisztjeit a magyar nemzeti eszme hadseregévé avatta a horvátok minduntalan kitörő magyargyűlölete. E derék, hazafias testület keretében adta meg a vasutasok mozgalmának az első lökést Margulit zágrábi ellenőr. A szabad lélekzetvétel hajnalán égbekiáltó bűn volt

a derék tisztviselő feljajdulása. Kihallgatásokra citálták, magas helyről jött parancsokkal igyekeztek megkötözni kezét, az üldözés minden nemét kitalálták ellene, s mikor látták, hogy mindez hiábavaló, rövid uton nyugdíjazták a vasutasok prófétáját.

A mag azonban már el volt vetve. Előbb a tisztviselők, majd az altisztek emelték fel szavukat helyzetük javítására, de a rendszertelen eljárás következtében jelentősebb eredményt nem tudott elérni egyik sem.

A vasutagazgatóság nem is vette valami komolyan alantasainak mozgolódását, mert szervezetlen tömeggel állván szemben, megvolt győződve, hogy a tisztviselők és altisztek egy jó részére, kik a mozgalomból kizárták magukat, minden körülmények között számíthat.

A vasutasok azonban mihamar észrevették akciójuk fogyatkozásait. A sikertelen kísérletezések ekkor arra az eszmére hozták a hivatalnokokat, hogy kenyérharcukba célszerű lesz bevonni az altiszteket is, hogy így közös erővel több reménnyel dolgozzanak a közös célért.

A kezdet meg is csinálódott valahogy, de aztán részint felsőbb nyomásra, részint pedig a vasutasok nemtörődömsége folytán, csakhamar elszunnyadt a kised szalmaláng; s az üzletvezetőségek fejei példás egyöntetűséggel jelenthették a hatalmas igazgató uraknak, hogy a Sipkaszorosban minden csendes.

A szombathelyi üzletvezetőség altisztjei az érdem, hogy néhány hónappal

ezelőtt megint felszínre került a vasutasok elevenen elhantolt ügye.

A szombathelyi altisztek küldöttséget menesztettek az ottani hivatalnoki karhoz, melyben közös akcióra szólították fel ez utóbbit, mivel immár mindkét tábor meggyőződhettrőla, hogy munkájukra csak akkor várható siker, ha egy testet képezve, egyesült erővel lépnek sorompóba ügyükért.

Biztató volt a vasutasok küzdelmében ekkor az is, hogy Hegedüs és Lángh miniszterek után végre szakember kezébe került a kereskedelemügyi tárca. Hieronymi Károly maga is vasutas volt egykoron, s ismeri a vasuti szolgálati ágak mindegyikének nehézségeit, méltányolni is tudja tehát a vasutasok terhes, testet öltő, lelket sorvasztó szolgálatát.

Együtt működven immár tisztviselők és altisztek, megalakultak rövidesen az országos bizottságok, melyek Budapesten csakhamar együttes értekezletet tartottak. Ez értekezlet eredménye volt az ismert és nevezetes memorandum, melyben a vasutasok összes kívánságai körvonalozva voltak, s melyben nemcsak fizetésemelést, de új szolgálati pragmatikát is kérelmeztek. A memorandumban május elsejét tüzték ki a benyújtók, mint kívánságaik teljesítésének végső határidejét.

Margulit nyugdíjaztatásától, a memorandum megszületéséig nagyot fordulhattott Mávénál a világ kereke, mert az országos bizottságok fejeit maga Ludwig elnök-igazgató vezette a miniszter elé, s ő kérte első sorban a memoran-

A hétről.

A ló, mint olyan.

Az Ur állatsereglete
 Én Istenkém, de nagy!
 E tárgy megéneklésiben
 A tollam cserbe hagy.
 Fakó számárról zengeni
 Különbben sem való:
 E hetiversem tárgya hát
 Csupán a ló, a ló.

A lónak hivatása szép,
 Sőt mondhatnám, remek:
 Mivel a koponyája nagy,
 lát búsul más helyett.
 Használják lóversenyre is,
 S így bátran mondható,
 Hogy szerfelett sokoldalú
 A ló, a ló, a ló.

Ez oldalak között nekünk
 Egy szerzett mélatút:
 A ló nevével illetett

Közüti, vén vasút.
 Mert bárki bármit is beszél,
 Az biztos és való,
 Hogy más a villamosvasút,
 És más a ló, a ló.

A ló és kapcsolt részei
 Nem népszerűek itt,
 Nem egy embertől hallom ezt,
 Kit már e bárka vitt.
 Úgy látszik, lassan jár a mű,
 (S a látszat nem csaló.) —
 Így ér ugyanis legtovább
 A ló, a ló, a ló.

Ha másnak fürge villamost
 Építeni kedve van,
 A zöld alkotmány felriad:
 „Ez alkotmánytalan!”
 S ha motorosvasút felől
 Esik talán a szó, —
 Régtől a terv útjába áll
 A ló, a ló, a ló.

Föltönn őrzi érdekét
 A számos harci méu,

S naponta új babért szerez
 A forgalom terén.
 A vasúttól a városig,
 Ha rossz idő, ha jó,
 Két óráig se tart, s beér
 Az agg közüti ló.

E boszorkányos gyorsaság
 Gondolozásba ejt,
 S emellett kéjjel tölt tele
 Minden polgárkebelt.
 De hálátlan világ vagyion,
 S ez kézzelfogható, —
 Mert nem arat elismerést
 Az altruista ló.

És száll az óra, száll a nap
 A lóvasút felett,
 Mig ő fáradhatatlanul
 Szerez sok érdemet.
 S a nótá végén városunk
 Így szól majd: Mars! Aló!
 Aradról így pusztul ki csak
 A ló, a ló, a ló.

— zab.

dumban foglaltak iránt a miniszter jóindulatát.

Hieronymi nagyon melegen fogadta a vasutasok deputációját, s azt a kijelentést tette, hogy ő a vasutasok mozgóládása nélkül is foglalkozni szándékozott a fizetésrendezés ügyével, s most annál szívesebben jelenti ki, hogy igyekezni fog a memorandumban kifejezett kívánságokat teljesíteni.

A kereskedelmi miniszter beváltotta géretét. A lánchid melletti palotában Márk Károly miniszteri tanácsos vezetése alatt nagyszabású munkálatok fejeződtek be röviddel ezelőtt. Hieronymi Károly akkor rögtön be is vitte a minisztertanácsba a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. A minisztertanács azonban eredeti tervezetében leszavazta azt. Majd Lukács László pénzügyminiszter átdolgozásában újra minisztertanács elé került, s ekkor alaposan megkuritva, megnyirbálva bár, de elfogadta a tervezetet a kormány. A vasutasok tehát nem kapják meg mindazt, amit kértek, s amit Hieronymi nekik megadni hajlandó volt, helyzetük a multakhoz képest mindamellett javulni fog.

Ennyi történt a fizetésrendezés körül. Hátra van még a vasutasok kívánságainak másik része: az új szolgálati rendtartás. A memorandumban ennek rendezését is május elsejéig kérelmezték, anélkül azonban, hogy e nagyfontosságú kérdésről irányadó helyen mindeddig komolyan szó esett volna. Hisszük és reméljük, hogy méltányos, jogos alapon, ez is mihamarabb elintézését nyer.

Ha pedig az elmondottakon kívül megvalósul a kereskedelmi miniszter ama humanus terve is, hogy a mintegy harmincezer vasúti munkás részére nyugdél-intézményt szervez: akkor korszakosnak lesz nevezhető a jelenlegi vasúti kormányzat munkássága, mert félretéve a rideg üzleti szempontokat, azok érdekében is alkotásokat teremt, akik egy élet minden fáradságát és küzdelmét a szárnyaskerek jegyében áldozzák fel. * *

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 16.

A figyelem Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert illeti ma. Amikor az ülés eljén a terembe lépett, a jobboldal üdvözlésére sietett, abból az alkalomból, hogy hóna alatt a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot hozta, a törvényhozás elé terjesztés céljából.

Egy személyes kérdésben még visszatért a Tátra-ügy botránjának emléke, azután Kelemen Béla indokolta a választói jog reformja dolgában benyújtott indítványát.

A továbbiakban az ülés legérdekesebb pontja volt Nyiri honvédelmi miniszternek az a kijelentése, (a melyet Gabányinak egy fél év előtt tartott interpellációjára válaszolva tett), hogy április 23 án az összes, magyar területen levő póttartalékosokat hazabocsátják. Ezzel aztán vége lesz az exlex összes keserőségeinek.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése április 16-án.

— Kezdeté d. e. 10 órákor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A formásokon hamarosan tullestek.

Elnök: Az előterjesztések során bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszter kinyomatás céljából megküldötte az állam és Hohenloche herceg között a Tátra-birtokok dolgában létrejött egyezmény eredeti példányát.

(A vasutasok fizetésrendezése.)

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter beterjesztette a magyar királyi államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozására szükséges költségek fedezéséről szóló törvényjavaslatát. (Zajos helyeslés.) Majd még két javaslatot nyújtott be. Az egyik az iparfelügyeletnek a kisebb nyomdákra való kiterjesztésére vonatkozik, a másik arra, hogy a vasárnapi napokon működő gazdasági hitei és egyéb szövetkezetekre a vasárnapi munkaszünetre terjedjen ki.

Elnök: A javaslatokat kinyomatjuk és az illető bizottságokhoz utasítjuk.

Szombat lévén, felolvasták az indítvány és interpellációs könyvet. Rakovszky István indítványt jegyzett be, az összeférhetlenségi törvény ötödik szakaszának módosítása tárgyában.

ják, hogy itt lakik a legtöbb gazdag ember e széles országban, mert félóránál is utazhat a földi halandó különböző irányban is e legdivatosabb-külvárosban — „German-Town“-ban — s e szép és változatos kép alig ér véget.

Egy-egy kisebb telek 15,000—20,000 dollárba (15,000—100,000 koronába kerül) s ha még hozzávesszük az építési, parkirozás és fenntartási költségeit itt, hol talán leginkább ki van fejlődve a kényelem-szeretet és fényezés, úgy lehet némi fogalmunk, hogy mily vagyon áll egy-egy ilyen lakóház virányos falai mögött.

Ne vegyük azonban úgy, hogy szükség-szerűen egy és ugyanazon ember képviseli a vagyont. O, korántsem! Sohse felejtjük el, hogy minden mulandó, de meg a ház- és telek-ügy-nőkök hada — tényleg tömegtelen számmal vannak — miből virulna! Hisz éppen az értékek folytonos változása, költsékezés, az általános s túl is hajtott spekuláció stb. révén, képezi ez ország életerejének egyik titkát. Ritkán akadhatunk olyanra, ki a pénzszerzésben utat, módot s alkalmat nagyon válogatna, már pedig Fortuna istenasszony itt ugyancsak kedvére széleskedik, s így a „Tempora mutantur“ elve nagyon is ráillik ez állapotokra.

Mi más képet ad, hogy úgy mondjam inkább amerikaiasabbat, az ut Baltimoreig, Maryland e modern-temetőig. Végigrobogva a Delaware alacsony partjain, még gyönyörködhetünk a pár hét előtti borzasztó árvíz, hatalmas, de egyuttal rémes emlékeket felidéző nyomaiban.

Hatalmas, háznagyságu jégtáblák lomhán terpeszkednek egymás hátán, s eisodort házak

A Ház az indítvány megokolását a jövő hétrek szerdai napjára tűzi ki.

E kitérés után a napirendre térnek át.

Ezt megelőzően Noss Gyula személyes kérdésben kijelenti, hogy Veszter tegnapi kifakadására megjegyzése nincsen, mert az ügy most már az összeférhetlenségi bizottság előtt van és személyes térre terelni a dolgot nem engedeli.

(A választói jog revíziója.)

Kelemen Béla a választói jog revíziójáról készülő törvényjavaslatra vonatkozóan, a reformban megvalósítandó főelvek megjelölése tárgyában bejegyzett indítványát okolta meg. Három főelvet állított fel. Az első szerint cselekvői választói joggal bírjon minden teljes kö. u. szellemi és morális képtelenség által nem korlátozott állampolgár. A második főelv szerint: A kerületi központokban való szavaztatás rendszerének mellőzésével hozassék be a közönségként, illetve körjegyzőségként történő nyilvános szavazás módja. A harmadik főelv: A választókerületek száma törvényhatóságokként az állam hivatalos nyelvén beszélő, vagyis a magyarludó összes lakosság számarányához képest, az országos állag szám alkalmazásával alapitassék meg. Kéri, hogy indítványának tárgyalását ezeknek a főelveknek az alapján napirendre tűzzék. (Helyeslés a baloldalon.)

Tisza István gróf kormányelnök azt hiszi, hogy ily fontos kérdés eldöntésének semmi elvi határozattal prejudikálni nem szabad ita ugranak a sötétbe, ennek az országra káros következményei lehetnek. Még ha helyeselné is azt, amit Kelemen előadott, arra kérné a Házat akkor is, hogy most ne hozzon határozatot, hanem tartsa fenn a döntést akkorra, majd ha a választási reform napirendre kerül.

A Ház egyszerű szavazattal kimondja, hogy nem kívánja tárgyalni Kelemen indítványát.

A vármegyei tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló javaslatot tárgyalják ezután.

Buzáth Ferenc a néppárt nevében azaz megbízásából bírálja a javaslatot, (Közbeiktások: De azért elfogadja?) nem fogadja el, mert a kis egzisztenciákról éppen olyan szükséges volna gondoskodni, mint a tisztviselőkről. Sürgeti a közigazgatási pálya szabaddá tételét, a szolgálati pragmatikát és az 1200 koronás lét-minimuma érdekében határozati javaslatot is nyújtott be.

Szünet következett.

Szünet után az elnöklést Fellitzsch Arthur báró alelnök vette át.

Az interpellációs válaszok következtek.

(A póttartalékosok hazabocsátása.)

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter válaszolt Gabányi Miklósnak két interpellációjára a

A feketék paradicsoma felé.

Írta: Szathmáry Károly.

Allentown-Pa., 1904. márc. 31.

A mintegy száz kilométer távolságot, mely Philadelphiától, az észak-amerikai Unió leggazdagabb városától elválasztott, közönséges közúti villamos-kocsin tettem meg. Milyen egyszerűen hangzik, ugye, hogy itt, a modernség országában, a közlekedésnek e neve is létezik; pedig még itt is a közönségesen felülemelkedik a technikai vívmány, s akár „Ezer mértföld villamoson“ címet adhattam volna jelen soraimnak.

Mintegy három és fél óra telt el, amíg elér-tük Philadéphiát, s ha meggondoljuk, hogy hány-szor, hol utca sarkon, hol valami major vagy csárdánál állt meg a villamos, hűen követve a kocsiut kacskaringós vonalát, nem fog lehetetlennek tűnni, hogy egyenes pályán tényleges gyorsvonati sebességgel száguldottunk. Nem ajánlhatom eléggé mindenkinek, kinek valaha majd alkalma nyílik, hogy életét rá-bizva e szeszélyes sárkányokra, elmulassza a jó alkalmat, mert e speciális utazás közvetlensége bőven megérdemli a vele egybekötött fáradságot. Barátságos majorok, kisebb-nagyobb falvak és városok lépten-nyomon követik egymást, s alig vesszük észre, hogy a jól megmunkált földek, dus legelők lassanként átválnak pompás kertekké s parkokká, melyek üde pázsitján a még alig rügyező fák és bokrok ágai közt itt is, ott is előtűnik egy-egy jó izlésre, gazdagságra valló villa, kisebb-nagyobb kastély vagy nyaraló. Nem hiába mond-

romjal, eltört, s megcsontított hidak roncsai szerte-széjjel hevernek letarolt erdők fái keresztül-kasul, számos kilométerre, a most oly méltóságosan hőmpölygő folyamtól, megjelölve a nagy csatatért s hirdelve az elemek győzelmét. Gyönyörű őserdőkön át, melyen keresztül itt-ott előcsillámlik a folyó széles tükre, majd ismét a folyó mentén haladva, elérjük végre a nagy tűzvész színhelyét.

Nagyon soknak lesznek még emlékezetében bizonyára a mult hó 7, 8. és 9 én igazi elemi dühvel pusztító baltimorei tűz rémes hírei, de bármennyire is működjön valakinek képzelete, ilyen pusztítást, az emberi munka s szorgalom ily mérvű tönkretetését aligha tudná elképzelni.

Pompás épületek, büszke felhő karcolók, s gazdag ületek egymást érték a még csak oly közeli multban Baltimore utcáin, s most a város e legszebb s legértékesebb negyede a szó szoros értelmében romokban hever. Körülbelül egy négyszögkilométer, ha nem nagyobb területen akadály nélkül tekinthetünk végig, s csak az egy sarokban, a minden dísztől megrabolt, csupaszra égett tizenhat emeletes Continental Trust Building kormos acélváza meredezik az ég felé. Szomorú látvány. Emberek, cégek egy semmi idő alatt vagyont vesztek el e rémes elem lángjaiban, s csak a bankok földalatti pincéi őrizték meg a hidegvérüket és a rájuk bízott értékeket.

Kezembem egy térképpel, lehetőleg gyorsan akartam „végezni“ a látónivalókkal, hogy még a legközelebbi vonattal tovább menjek Washingtonba, de bizony a térkép nem hasz-

póttartalék visszatartásának kérdésében. A miniszter válaszában fontos, nagy helyesléssel fogadott része, hogy április 23-án az összes magyar területen levő póttartalékosokat hazabocsátják. Kivételt csak az okkupált tartományokban levő, visszatartott póttartalékosok képeznek, a kiket biztonsági szempontból az ujoncok bevonulása után három-négy héttel fognak hazabocsátani.

A választ a többség tudomásul vette.

(A debreceni bakák.)

Majd ugyancsak Nyíri honvédelmi miniszter válaszolt Bakonyinak a debreceni megbüntetett bakák ügyében, a kik ellen azért indítottak vizsgálatot, mert a Szabadság szobrot meg akarták koszorozni. Nem a szobor megkoszoruzása, felelt a miniszter, hanem engedetlenség volt a bűn, a melyért különben enyhe büntetést kaptak. Később két legénynek büntetését parancsnoka elengedte, s valószínűleg a többiekét is el fogják engedni.

Bakonyi Samu a miniszter válaszát nem veszi tudomásul.

Elnök: Fölteszi a kérdést, hogy a Ház tudomásul veszi-e a miniszter válaszát.

Kaas Ivor: A Ház határozatképességének konstatacióját kéri.

Elnök megolvastván a jelenlevőket, konstataálja, hogy a Ház nem határozatképes, a minnek folytán az ülést egy negyed órára felfüggesztik.

Szünet után az ülés határozatképesé vált, s a többség a miniszter válaszát tudomásul vette, a mivel véget ért az ülés.

Egyről-másról.

(Sütemény nélkül. — A Gerbeaud alakjai. — Örökös reménység. — Sztrájkok a brándjai.)

Írta: Lux Terka.

Budapest, április 16.

Ez idő szerint nagyon szerencsétlenek vagyunk, mi budapestiek. — Talán a víz miatt? — kérdezik önk. Nem kérem. Nincs süteményünk. Nincs tortánk, habos indiánérünk, fagyaltunk, nincs semmink. A Gerbeaud boltjának nem tudom hány tükörablakára szorosan le vannak eresztve a vasrollók, s délutáni uzsonnázó vendégei Isten tudja hol uzsonnáznak most és hogy egyáltalán uzsonnáznak-e? Háromnegyed része kétségkívül uzsonnázik, egy negyed része azonban aligha. Azok a kétes elegánci-

ája, kétes jövőjű három tagos családok: a mama és két leánya, akik nevüknek predikátumával, ifjúságukkal és sok, sok kofferre való reménnyel jönnek fel Budapestre valamelyik vidéki kis portáról, az apa halála után.

— Két szép leány, — gondolja a mama — hagyjam ebben a fészekben megpenészedni? Ki veszi el itt őket? A kántortanító és a segédjegyző. S Budapesten talán: egy képviselő, egy ügyvéd, oh, ott van az élet. Az piac!

És feljönnek a piacra, Budapestre.

Hitelbe, váltóra, az Isten tudja hogy, bebutoroznak egy három szobás lakást vagy az egyetem, vagy a képviselőház körül és kettőt a szobákból kiadnak. Fiatal emberek laknak benne, medikusok, jogászok, a fiatal emberek szívével lehet spekulálni. Ezek a szívek még könnyen gyúlnak és ideális hajlamuk, s ha lekötik a szavukat, úgy helyt állnak érte, mint egy-egy Jókai-regényalak.

S a mama és két leánya vár. Várnak két esztendőig, négyig, hatig, a leányok ifjúsága mulik, a reménység és hit elkopott, a Jókai-regényalakból egyet se produkál az élet, oh, a fiatal embereket nem lehet többé becsapni. A lányokat azonban még mindig. Mert hisznek a saját szépségük hatalmában s mert fiatalok. Telve vágygylal, szerelemmel és mert csak nők. — a hónapos szobák chanceaiból ők kerülnek ki vesztesen.

S most már elkeseredetten járnak a korzókat s azokat a helyeket, ahol sok az ember és kevés a belépő díj. Oh, ezek szomorú alakok. A mama ócskán vett selyem mantillájában, a leányok színésznőktől levetett, átalakított ruháikban, az ifjúság elvesztett rózsáit pótló festékekkel az arcukon, durva, nehéz parfümökkel illatosítva és kifestett szemek pilláin, a tiszta lányság elveszített, bus rezignációjával.

Egy héten egyszer, a megsporolt vacsorák árain, elmennek Gerbeaudhoz uzsonnázni. Csokoládét isznak, drága süteményeket esznek s a mama előkelő könyedséggel fizet ki három forintot egy kis uzsonnáért. Egy heti vacsora árát. De hiába! A reménység, az olyan fa, amelyet csapkodhat az északi vihar, kidönthet a villám, de a gyökere, az mégis csak megmarad.

S az asszonyi reménység eme budapesti típusai, ezek nem uzsonnáznak ama idő alatt, míg

a Gerbeaud nem tudom hány tükörkirakatán lelesznek eresztve a vasrollók.

S akikért lelettek eresztve, a Hermina kertben isszák a sört, szidják a gazdákat és a tőkét s álmódoznak a rügyedző tavasz verőfényében a messze ködben derengő *Egyenlőség* keresztjéről, az emberiséget megváltó keresztéről. Hajh, kicsoda álmok ezek! Mikor nem lesznek cukrászlegények, csak gazdák lesznek, gazdák, akiknek tükörablakos kirakataik lesznek, kocsijuk, lovaik, a cselédségük nagyságos urnak szólitja őket s a tortapléhekhez nem lesz többé más közük, minthogy tükörfényesen lógnak a falakon.

Ez a rosszul művelt agyu, tudákos munkásnak: a szocialis álma. Ez az ő szocializmusa. Gyűlölni azt, aki kenyeret ad neki és az lehetni, akit gyűlöl. O legyen az ur s az ur a szolgálga, s hogy az ő szolgáljának basználó óhajai lennének, ez nem jut eszébe. Most csak azt látja, hogy ő dolgozik az urnak s az ur fizeti őt. És ezért gyűlöli az urat s az ur nem becsüli őtet. Nincs köztük semmi kapocs, egy kényszerült bilincs tartja őket össze. És ahelyett, hogy a nagy tisztességben tartandó munkás osztályt a kötelességeik becsületes betöltésére tanítják, megmagyaráznák neki hogy emberi méltóságának ez az egyetlen alapja, ez a kereke a szekérnek, ehelyett, uton-utfélen, szocialis elveket fejtegetnek neki, nem a nemesebb, de a véresebb formájában, amit az ő készületlen agya nem tud feldolgozni.

S most csak éppen nincs Budapesten sütemény, de majd lesznek ennél még cifrább állapotaink is.

A szerződés-szegő színészek.

(Az aradi átirat Nagyváradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 16.

Aradváros szinügyi-bizottsága, a mint ismeretes, fölizatot intézett a belügyminiszterhez a szerződés-szegő színészek ügyében az iránt, hogy miután a színészegyesület tehetetlen a szerződés-szegő színészekkel és színésznőkkel szemben, vétessen fel a kormány a színészegyesület törvényei közé egy ilyen szakaszt: a nyugdíj jogosultságát egykor s mindenkorra elve-

nált semmit, hisz jőformán az egész város felekeztül fel van fordulva. Olyanok, kik sehol másutt nem voltak soha életükben, vagy kereskedők, kik évtizedek óta egy s ugyanazon helyen bírták üzletüket, nem képesek megtalálni egy egy helyet, az üzletüket, sőt még az utca helyét illetőleg sem biztosak. Három napig pusztított a rettenetes vész, s csak mikor a szél alább hagyott, sikerült az ezer főre rugó mindenfelől összesereglett tüzoltóknak, katonaságnak, hogy gátat vessen, feldinamitozva egy egész sereg házat a két oldalon, míg a másik két oldalt illetőleg a városháza hatalmas gránit felai, illetőleg az öböl vetettek véget a láng-tengernek.

Képzeltetni, mekkora érdeklődés örvetett a tüzvizsgálatot, mely hivatta volt ítéletet mondani az eredeti amerikai tüzmentes építkezés felett. Hát bizony ez olyan volt, neked is sógor, nekem is sógor. Igaz, hogy a Trust palota 16 emelete ma is úgy áll, mint a tűz előtt s körülbelül az eredeti építkezési költség 35%-40% val az egészet helyre lehet hozni, mert természetes, a téglával beburkolt acélkeret többé-kevésbé sértetlen maradt, de kérdem, mi haszna mindennek, ha az egész mindenség, szemtanuk állítása szerint úgy égett, mint a patyolat, sőt e magas épületen felkuszó láng még jobban élesítette az alsóbb régiót. Az itteni építészek minden baj okául azt hozzák fel, hogy az esetben, ha kellő vastablakkal lettek volna ellátva az ablakok s nem oly papírvastagságu lemezekkel, melyeknek ma a nyomait sem lehet megtalálni s ezeket valami szerkezettel egyszerűen be lehetne zárni, mint az szükséges vol-

na egy-egy nagy tengeri hajón is, úgy legalább a tovább terjedést lehetne megakadályozni. Mindez azonban szépítgetés. E lehetetlen magas házak tulajdonképen az idegenszerűségeen kívül semmi célszerűséget nem szolgálnak, s ez elpusztított város új építkezési törvénye előreláthatólag fog orvosszerről gondoskodni.

E veszedelmes moderna óriásokkal szemben mily szembetűnően védelmezi a természetes fejlődést s célszerűséget a városháza szilárd kőfalai és egy magánbankház egyemeletes jó, szilárd vasradónyókkal ellátott, sértetlen téglá épülete.

Egy rövid órányira fekszik innen Washington D. C., a nemzeti főváros. Széles utcáival, barátságos házaival elég kellemes benyomást kelt az alig 300.000 lakosu város, melynek egyharmada néger, s csodálatos, hogy e szabad országban, melynek fiai még csak nem is olyan régen életüket és vérüket áldozták fekete bőrű testvéreik felszabadítására, a lakosság ez aránya, hogy egymondjam, visszatetszést szül még idegenben is. Sokat lehetne beszélni e kétféle emberiség érintkezéséről stb., de mindeannál jobban beszélnek a tények, hogy fehérek, feketék nem tudnak megfélni egymás mellett békében, egyetértésben, nem is beszélve egyenlőségről.

Látnivaló nincs sok e fővárosban, a néger-ek ugynevezett paradicsomában, annak pedig, ki különös élvezetre vágyódik, társadalmi szereplést illetőleg nem hiszem, hogy nagy élvezetben legyen része, olyan jövő-menő a közönsége, úgy az amerikaiakat, mint a külföldieket véve.

Középületei közül a „fehér ház” egy erü, szintelen, egyemeletes, de mégis a legérdemesebb a megtekintésre. Milyen híven jellemző sokszor kevés is sokat. E hatalmas, életörös köztársaság első embere mily egyszerű épületben lakik, ámde azért méltó képviselője a nagy országnak, bár a hatalom külső jelei mindössze a ház körül elrkáló két fegyvertelen rendőrben nyilvánul meg.

Közélebből ágazik el a *Pennsylvania-Avenue*, melynek másik végén, 1 és háromnegyed mértföldnyire a „Capitol” impozáns körvonalai uralkodnak az alatta fekvő várost. Kár, hogy e díszes, kövel borított épület középső részét indokolatlanul bemerítették, nagyon lerontva e disszonanciával a monumentális alkotmány külső hatását. A szép kilátás egyfelől a pazarfényűzéssel épített s felszerelt *Library of Congress*, másik oldalán a folyó (*Potomac*) mellett elterülő parkban emelt 159 méteres magas „Washington obeliszka”, bőven kárpótolnak e dekoratív izetlenségért.

A „Capitol”-tól csillag alakban elfutó Avenue érdekes képet adnak a városnak, emlékeztetve hozza azonban a párisi „Etoile”-t, mely természetesen szépség tekintetében e felett tényleg a csillagokban van, s ha még felemlitem, hogy az itteni eredeti nézet a „*Pennsylvania-Avenue*” tartja a világ legszebb sugárútjának, persze a budapesti Andrássy-útról szépen megfélekedve, úgy mai levelem tartalmát ki is merítettem.

sziti az olyan színészegyesületi tag, ki szerződésszegést követ el.

A feliratot a város megküldte a többi törvényhatósági városok színügyi bizottságainak. Így jutott el az Nagyváradhoz is, a melynek egyik lapja, a Szabadság erősen kritizálja a határozatot.

Ha a felirat, mondja, sikerrel fog járni, Aradváros hírneves léssen a színészet évkönyveiben, ép úgy, mint Radna a „ennykővéről”, a vásárosok előtt. Tudvalevő, hogy Radnán akkor is hullott mennykő a vásárosok kocsjába, ha nap sütött az égen.

Majd a felirat tartalmát ismertetve, így folytatja a csipkedő váradi cikk:

Ugy látszik, magát a lényegét a színügyi bácsik nem találták eléggé pikánsnak, adtak hozzá még pikánsabb megokolási szöveget. S feliratukat okolják akként, hogy a fővárosban olyan sok a színház s annyi színészre van szükség, hogy a vidéki színészek mind felcsabulnak s a „szegény vidéki igazgatók egymásután mennek tönkre.” Hogy a vidéki jó színészeket mind felviszik a fővárosi színházak s a vidéki közönség pedig mégis elsőrangú erőket kíván, mert a „színháza nemcsak művelődni akar járni, hanem művészetet is kíván látni.”

Csodálatos, hogy a feliratot nem színigazgatók írják alá, hanem a polgármester, mint olyan s a főjegyző, mint olyan, — mert az már igazán nagyon színigazgatói állítás, hogy manapság nem lehet jó pénzen jó erőket szerezni.

Hát ezzel a felirattal érdemes érdemileg is, meg másként is foglalkozni. De legérdekesebb úgy, ha az ember felteszi a kérdést:

— Ha Csaszlauba ütök a zsidót, mért jajgat Debrecenben egy református.

Ha a színigazgatók s színészek küzdelme örökkön-örökké tart, mit szól abba egy törvényhatósági bizottság? Mert ha eljött az idő, hogy törvényhatósági bizottságok feliratai alapján lehessen a belügyminiszternek intézni a színészek szerződéseinek sorsát, mi van hátra, hogy a városi közgyűlések ének és tánc beétekkel, a nagyváradi Szigligeti Társaság ülésel súlyemeléssel és par force vadászattal köttessenek össze. Mindenki avval mulat, amivel jól esik, de már törvényhatóságok színészeti feliratai tudnak egy némely határon.

A dolog mezeitelen ténye az, hogy vidéken egy pár ritka esettől eltekintve, színészt, író, festőt nem fizetnek, nem tudnak fizetni, vagy nem is akarnak — tehát a fővárosba felkerülni az e pályákon mozgóknak emberi joguk, s ebből kifolyólag 1903. őszén, a színigyesület közgyűlésén Thuri Elemér esetében a közgyűlés elnöke ezt a kijelentést tette: Alig van művész, ki szerződésébe ne venné fel kikötésül, hogy a fővárosi színházakhoz való meghívás felbontja a szerződést.

Ugy látszik ezt Aradon elfeledték, hogy az „alkalmazott”-nak is van joga törekedni jobb kenyér után s a melyet miniszteri rendelettel sem illik kiszedni a kézből.

Hát ez igen tetszetős érvelés. De hát ha a vidéki színészeket mind jobban csábítja a hiúság a fővárosba, (mert immár egy-egy nagyobb város vidéki színháza fizeti úgy a tagjait, mint a budapesti másodrendű muzsa-templomok), akkor az a színügyi bizottság, a mely szívesen üti a direktort, azt is megteheti, hogy segítséget nyújtson neki a budapesti csábítások ellen, olyan esetekben, amidőn az törvényes formákat sért. És ha egy esetben a színügyi bizottság mást tesz, mint direktort üt: ez mindjárt olyan viághelforgató precedens?

TÁVIRATOK.

A török-bolgár egyezmény.

Konstantinápoly, április 16. A Bulgáriával való egyezés következtében török részről azt remélik, hogy tavasszal és nyáron nem mozognak a bandák. Tervbe vették a drinápolyi és szaloniki 2. és 3. hadtest területén lévő mozgósított redifhadosztályoknak lassanként a békeállományba való visszahelyezését.

Fölkelés Marokkóban.

Madrid, április 16. A marokkói partokon tegnap fölkeltő tábor fedeztek fel. A szuitán egyetlen hadihajója bombázta a partot.

A vasutasok fizetésrendezése.

(A törvényjavaslat a Ház előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 16.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter ma terjesztette be az államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozására szükséges költségek fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

Eszerint felhatalmaztatik a kormány, hogy az államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozására az 1904. évben 6,643.400 koronát meg nem haladó összeget felhasználhasson s az államvasutak alkalmazottainak az 1903. kezelési év terhére 1,665.000 korona erejéig rendkívüli pótlékot engedélyezhessen. A törvény kihirdetése napján lép életbe s végrehajtásával a kereskedelmi és pénzügyi miniszterek bizatnak meg.

Az indokolás.

A törvényjavaslat indokolása így kezdődik:

A m. kir. államvasutak alkalmazottainak illetményei 30 év óta változatlanok, noha ezen hosszú időszak alatt a megélhetési viszonyok nemcsak a székesfővárosban, hanem mindentűnt az országban tudvalevőleg tetemesen drágultak, másfelől a személyzettel szemben a szolgáltatási igények is fokozódtak.

Ezen okokból az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezése el nem odázható, azonban a fizetések javításának mérve kívánt alapos megfontolást különösen arra való tekintettel, hogy noha a m. kir. államvasutak az állam tulajdonát képezik mégis a fizetésrendezésnek pénzügyi kihatása az üzemi gazdaságos kezelés szempontjából volt mérlegelendő és a személyzet javára fordítható költségemelés mérve ezen szempontokban találta természetes korlátait. Ugyanezen okokból az államvasuti személyzet fizetésrendezése önálló és különleges tekintetek szerint oldandó meg.

Az államvasuti alkalmazottak illetményeinek megállapítása kezdettől fogva mindig rendelteti uton történt és a törvényhozás ezen illetményekre az állami költségelirányzat útján nyert befolyást, mely befolyás ezentúl sem fog csorbát szenvedni. Ezen egész gyakorlatot megváltoztatni a jövőre nézve sem áll fenn semmiféle ok. Minthogy azonban a folyó évi költségvetés megszavazva még nincs és így a fizetésrendezés folytán a múlt évihez képest nagyobb költségre a törvényes fedezet nem áll rendelkezésre másfelől a javasolt fizetésrendezésnek tényleges életbe léptetését a folyó évi költségvetés megszavazásáig elhalasztani nem lenne célszerű, a törvényhozástól a szükséges költségek rendelkezésre bocsátását bátor vagyok ezennel külön kérni.

A javaslat az államvasuti tisztviselők helyzetét három módon tervezi javítani:

1. a fizetés emelése,
2. az időszakos (automatikus) előmeneteli rendszer alkalmazása és
3. korpótlékok rendszeresítése útján.

E mellett, tekintettel a vasuti szolgálat speciális viszonyaira, a soronkívüli előléptetést is fentartja.

A hivatalnokok fizetés emelése.

A mi a fizetés emelését illeti, az államvasuti hivatalnokok új fizetési táblázata a következő:

C i m	Fizet. oszt.	Fizet. fok.	Évi fizetés kor.	Várakozási idő minősítésnél		
				A.	B.	C.
Főfelügyelő	I.	1.	8000	—	—	—
		2.	7200	—	—	—
		3.	6400	—	—	—
Felügyelő	II.	1.	6000	—	—	—
		2.	5400	—	—	—
		3.	4800	—	—	—
Titkár		1.	4400			
Főmérnök	III.	2.	4000	4 év	—	—
		3.	3600	4 év	—	—
Segédtitkár	IV.	1.	3200			
		2.	3000	3 év	3 év	—
		3.	2800	3 év	3 év	—
Fogalmazó	V.	1.	2600			
		2.	2300	3 év	3 év	4 év
		3.	2000	3 év	3 év	4 év
Hivatalnok	VI.	1.	1800	—	—	—
		2.	1600	—	3 év	4 év
		3.	1400	—	2 év	4 év

Az A. csoportba a teljes jogi vagy mérnöki végzettséggel bírók, a B. csoportba a vasuti tisztképző tanfolyamon képesítést nyert, valamint egyelőre az érettségi és államszámviteltani államvizsgát, vagy anyagszerkezési szakvizsgát tett hivatalnokok, a C. csoportba pedig a csekélyebb minősítéssel bírók (irodatisztek) tartoznak.

A korpótlék kérdését a törvényjavaslat a következőképp szabályozza: a III. fizetési osztályba tartozó hivatalnokok öt év elteltével egyszer 400 korona korpótlékot, a IV. fizetési osztályba tartozók két ízben 5—5 évenként 300—300 korona, az V. fizetési osztályba tartozók két ízben 5—5 évenként 300—300 korona és végül a VI. osztályba tartozók két ízben 4—4 évenként 200—200 korona korpótlékot élveznek.

A fizetésemelés mérve.

A jelenlegi és a tervezett fizetések közötti különbséget a következő táblázat mutatja.

C i m	Jelenlegi fizetés			Tervezett fizetés		
	Fiz. oszt.	Fiz. fok.	Fizetés koronákban	Fiz. oszt.	Fiz. fok.	Fizetés koronákban
Főfelügyelő	I.	1.	8000	1.	1.	8000
		2.	7200	I.	2.	7200
		3.	6400	3.	3.	6400
Felügyelő	II.	1.	5600	1.	1.	6000
		2.	5000	II.	2.	5400
		3.	4400	3.	3.	4800
Titkár	III.	1.	4000	1.	1.	4400
		2.	3600	III.	3.	4000
		3.	3200	3.	3.	3600
Segédtitkár	IV.	1.	2800	1.	1.	3200
		2.	2600	IV.	2.	3000
		3.	2400	3.	3.	2800
Fogalmazó	V.	1.	2200	1.	1.	2600
		2.	2000	V.	2.	2300
		3.	1800	3.	3.	2000
Hivatalnok	VI.	1.	1600	1.	1.	1800
		2.	1400	VI.	2.	1600
		3.	1200	3.	3.	1400

Az altisztek.

Az államvasuti altisztek új illetmény táblázata a következő:

Altisztek fizetési táblázata.

C i m	Fizetési osztály	Fizetési fokozat	Évi fizetés koronákban	Várakozási idő és korpótlék
Kompintézó	2.	2800		
Mozdonyfelvigyázó	3.	2400		
Művezető		1.	2200	**
Kompintézó				
Mozdonyfelvigyázó				
Irodaltiszt				
Kezelőaltiszt				

**Két ízben 5—5 évenként 200—200 korona korpótlék.

Allomási felvigyázó	II.	2.	2000	5 év
Távirda felvigyázó				
Pályafelvigyázó				
Gépfelvigyázó				
Hidmester				
Fótávírász				
Főkalauz	III.	2.	1400	4 év
Főraktárnok				
Főkocsimester				
Főkocsivizsgáló				
Főnyomdász				
Könyvkötőmester				
Kompintéző	I.	1.	1600	***
Mozdonyvezető				
Irodaaltiszt				
Kezelőaltiszt				
Allomási felvigyázó				
Távirda felvigyázó				
Pályafelvigyázó				
Gépfelvigyázó				
**Két ízben 5—5 évenként 200—200 korona korpótlék.				
Hidmester	III.	2.	1400	4 év
Távírász				
Kalauz				
Raktárnok				
Kocsimester				
Kocsivizsgáló				
Jegynyomdász				
Könyvkötőmester	III.	2.	1200	4 év
Főlámpakezelő				
Ültetvényfelvigyázó				
Alagutfelvigyázó				
Szertárfelvigyázó				
Szemafor felvigyázó				
Tűzorségi felvigyázó				
Kompvezető	IV.	—	1040	3 év
Mozdonyvezető				
Irodaaltiszt				
Kezelőaltiszt				
Allomásfelvigyázó				
Távirdafelvigyázó				
Pályafelvigyázó				
Hidmester				
Távírász				
Kalauz				
Rakfelvigyázó				
Kocsifelvigyázó				
Jegynyomdász				
Főlámpakezelő				
Ültetvényfelvigyázó				
Alagutfelvigyázó				
Szertárfelvigyázó				
Szemafor felvigyázó				
Tűzorségi felvigyázó				

E szerint az altiszti személyzet, az I. fizetési osztályba tartozók kivételével, melynek illetményei, mint a hivatalnokoknál, itt sem változnak, 80, 160, 200 korona fizetési többletet nyer a rendezéssel.

Az államvasuti *szolgaszemélyzet* új fizetési táblázata 700 korona kezdőfizetés alapul vételével állítatik fel, oly módon, hogy fokozatos előmenetel útján minden fokozatban egyaránt 100 koronával egészen évi 1400 koronáig, vagyis a jelenlegi illetménytáblázat maximumáig emelkednek.

A női alkalmazottak.

A magyar királyi államvasutak *női alkalmazottai*, kik eddig a fizetési osztályokon kívül, csak napi vagy havidíjas állásokat töltöttek be, a fizetésrendezés alkalmával évi fizetéssel rendszeresítendő *kezelőnők* fognak kinevezettni.

Alapfizetésük, hasonlóan a postai kezelőnőkhöz évi 1000 korona lesz, a VI. hivatalnoki fizetési osztálynak megfelelő lakpénzzel s fizetésük 3 évenként 100 koronával évi 1400 koronáig emelkedhetik.

A kezelőnők fizetési táblázata a következő:

Cím	Fizetési fokozat	Évi fizetés kor.-ban	Várakozási idő
Pénztárkezelő	1	1400	—
Irógépkezelő	2	1300	3 év
Telefonkezelő	3	1200	3 év
Távirdakezelő	4	1100	3 év
Irodakezelő	5	1000	3 év

Előléptetés és korpótlék.

A miniszter ezután így folytatja: *Az időszakos (automatikus) fizetésemelési rendszert az államvasuti személyzetnél is alkalmazásba vettem.*

A mi pedig e rendszer keretében a várakozási időket illeti, e tekintetben figyelemmel kellett lenni azon vasutakra, melyeknél ez a rendszer már gyakorlatban van. Ugyanezért — miként a hivatalnoki fizetési táblázatból kivethető — a várakozási időket az államvasuti hivatalnokok részére általában 3 évben, illetőleg 4 évben állapítottam meg.

A mi a korpótlékok rendszeresítését illeti, ez akként terveztük, hogy mindazon alkalmazottak (a kezelőnők kivételével), kik valamely fizetési osztály 1. fizetési fokozatát időszakos előmenetel útján már elérték, ha magasabb fizetési osztályba ki nem nevezetnek, részint egy, részint két ízben 4—4, illetve 5—5 évenként általában utolsó fizetésemelkedésük évi összegének megfelelő korpótlékban részesülnek.

A soronkívüli előléptetés fentartása a vasuti szolgálatban az automatikus előléptetési rendszer mellett a vasutnak, mint üzleti vállalatnak természetéből folyó okokon kívül azon okból is szükséges, mert annak mellőzése a helyzet rosszabbodását jelentené az eddigi előmeneteli viszonyokkal szemben, amennyiben eddig az előléptetéseknek átlag mintegy 20—30%-a soronkívül eszközöltetett.

A lakpénz szabályozása.

A törvényjavaslat az államvasuti alkalmazottak lakáspénzét is szabályozza. *Aradot a II. lakpénz osztályba sorozza, s mely szerint az évi lakpénz a következőképp oszlik meg:*

Hivatalnokok.

- I. Fizetési osztály 1120 kor.
- II. Fizetési osztály 840 kor.
- III. Fizetési osztály 700 kor.
- IV. Fizetési osztály 560 kor.
- V. Fizetési osztály 490 kor.
- VI. Fizetési osztály 420 kor.

Altisztek:

- I. Fizetési osztály 490 kor.
- II. Fizetési osztály 420 kor.
- III. Fizetési osztály 280 kor.
- IV. Fizetési osztály 210 kor.

Kezelőnők:

420 korona.

A törvény életbeléptetése.

Az indokolás így végződik:

Ezek után van szerencsém még kiemelni, hogy a fizetésrendezést *visszahatólag* szándékozom keresztülvinni azon az alapon, hogy bár maga a fizetésrendezés 1904. január hó 1-én lép hatályba, — mégis a várakozási idők folyása az utolsó előléptetés időpontjától számítottán, — azon államvasuti alkalmazottak, kiknek várakozási ideje a folyó évi május vagy november hó 1-ig letelik, a várakozási időnek megfelelő magasabb fizetési fokozatba fognak beosztatni. — A várakozási idők lejárata ugyanis ugy ez alkalommal, mint a jövőben, a kezelés egyszerűsítése érdekében mindenkor május és november hó 1-én fog számítottatni.

Végül felemlíti a miniszter, hogy az államvasuti személyzet az 1903. évet illetőleg utólagosan *pótlékban* részesítették, azonban csak abban a mértékben, amennyiben az 1903. évi költségvetésben az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezése céljaira előirányzott 1,860.000 koronából még rendelkezésre álló 1,065.000 korona erre fedezetet nyújt.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Takarodó, dráma. Este: Mátya s diák, bohózat. (Páros bérlet.)
Hétfő: Katinka grófnő, operette. (Páratlanbérlet.)
Kedd: Katinka grófnő, operette. (Páros bérlet.)
Szerda: Katinka grófnő, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Katinka grófnő, operette. (Páros bérlet.)
Péntek: Takarodó, dráma. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Cigánybáró, operette. A szanatórium javára. (Bérletszünet.)
Vasárnap: Délután: A vándorlegény, operette. Este: Kis szökevény, operette. (Páros bérlet.)

* Felhő Rózi Bobja. Ma este lépett fel Aradon először *Felhő Rózi* a Bob herceg címszerepében. Ez a fellépés érdekes összehasonlításokra adott alkalmat a közönségnek, amely élt is ezzel az alkalommal. Noha Felhő ugyancsak igyekezett a legjobbat nyújtani, mégis kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy az új primadonna játéka nélkülözteszt a diszkrétséget, amelyet ennél a szerepnél joggal megkövetelhetünk. A szubrett-temperamentum tulajgosan erősen nyilatkozik meg a művésznőben, ami természetesen a művészi játék rovására megy olyankor, ha nincs szükség a mindennapi való temperamentumoskodásra. Egyebekben az új primadonna játéka kielégítette a közönség várakozását; szépen énekelt és ügyesen táncolt. Egynémely selypítéstől eltekintve a *Felhő Rózi* Bobját elsőrendű alakításnak tekinthetjük, de azért kifogásainkat kötelességszerűleg el kellett mondanunk. *Szadai* hatalmas derűtséget keltett a Plumpudding borbély szerepében. *Polgár Pomponiusa* és a *Fóthy Frida Annieje* a megszokottan jó alakítások voltak. Meg kell még említenünk *Fekete Arankát*, aki a Viktória szerepét igen ügyesen töltötte be. Az előadás a jobbak közül való volt. (b.)

* Az utolsó két hét. Rövid két hétig tart még az aradi színházban a téli szezon, ez a két hét azonban eseményekben gazdag, művészi emelkedettségben jelentős lesz. Három új darab bemutatása van műsoron, s mind a három magyar szerző munkája. Hétfőn a *Katinka grófnő* operett kerül színre, melynek a premiérjén a szerzők: *Hüvös Iván* és *Faragó Jenő* is megjelennek. A jövő héten *Bosnyák Zoltán* drámáját a *Sursum corda*t mutatják be, s nyomban közvetlenül utána *Martos és Huszár* operettjét az *Aranyvirág*ot hozzák színre. Élénk színt és hangulatot visz a műsorba a Szanatórium-estély, mely alkalommal a hangverseny-számok keretében a *Cigánybáró*t adják elő.

* Az aradi társulat Makón. Május 1-én bezárulnak a teli színház kapui s *Zilahy Gyula* társulata egy hónapig azután a makói *Hollósy Kornélia szinkörben* fog játszani. A makói szezon első része június 1-ig tart. Moggalmas, változatos műsort állított össze ez alkalomra *Zilahy igazgató*, a ki mindent elkövet, hogy élvezetes estéket szerezzen a makóiaknak. Az első estén *Eysler* kitűnő operettje, a *Vándorlegény* kerül színre, a fő női szerepben *Zilahy-néval*.

* Irodalmi estély. A Kölcsey egyesület irodalmi szakosztályának keddre hirdetett felolvasó ülését a rendező-bizottság szombatra halasztotta el. A halasztás oka az, hogy az egyik felolvasó akadályozva van kedden közreműködni.

* A szerző. Megjelenjen-e a szerző a lámpák előtt, erről a vitás kérdéssel érdekes epizódot írt A Színház legutóbbi tartalmas számába *Kövessy Albert*. A színészek beszélő tudásáról szóló cikk ép oly figyelemre méltó, mint *Zsipp asszony* elmés színházi levele. *Fakir kupiéi* és *de Bargy* cikke. A színpadtól bucsuzó *Egressy Akos* sorai mellett a török színházokról, a színházi hét eseményeiről szóló cikkek és *Clapueur* aprósága érdemel említést. A Színház képei nagyon szépek, *Komlósi Emma*, *Hegedűs Gyula*, *Fedák Sári*, *Tengerre Magyar I.*, *A kiralyndó férje*. A *Múmia* képeit főelőadói nagyságban mutatja be az izléssel szerkesztett művészeti hetilap, amelynek legfrissebb számát huszonhárom csinos illusztráció díszíti. A Színház egyes száma 20 fillért kapható. Kiadóhivatal: Budapest, VIII. Baross-utca 59.

* A Zenélő Magyarország, zongora és hegedűzenemű folyóirat most megjelent tizenegyedik évfolyam nyolcadik füzeté a következő szép zene-

műjaldonságokat közli: I. Gerber Jenő „Jaj de busan szél a harang Tihanyba“ magyar dal. II. Greizinger Bihar kesergője, magán hegedűre átírva. III. Erdélyi Patak Leó „Dori von Freischmecker“ Budapesti konfiskált szencziós kuplé magyar és német szöveggel. IV. Lwoff Sándor „Orosz himnusz“ Russische Nationalhymne. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket, melyek az évforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő füzetekben kapják. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizethető a most folyó II. évfolyamra valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapesten, VIII. József-körút 22—24. szám alatt.

Barabás a jótékony asszonyokról.

(A szegény tanulókat segélyező egyesület közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Ma délután négy órakor tartotta a város házában az aradi jótékony egyesületek egyik legkiválóbbika, a szegénytanulókat segélyező egyesület rendes évi közgyűlését. A jelentésekből kitűnő számadatok a legszebben bizonyítják annak a nemes működésnek az eredményét, melyet az egyesület, élén özvegy Hauser Károlynéval, kifejtett. A titkári jelentésre Barabás Béla reflektált, megkapó és művészi beszédében. Az egész közgyűlés ennek a beszédnek a hatása alatt folyt le, és igazán megható jelenet volt, amint a könnyező elnök a könnyező hölgyek éljenzése között kezetszorított Barabással, aki talán egyik legszebb szónoki diadalát aratta ma délután.

Az ülés lefolyásáról tudósítok a következőket jelenti:

Özvegy Hauser Károlyné a következő beszéddel nyitotta meg az ülést:

Tisztelt közgyűlés! Az öröm és őszinte tisztelet érzetével üdvözlöm az aradi szegény tanulókat segélyező egyesületnek az általam igen sokra becsült tagjait. Örvendek, hogy az Isten segítségével ismét egy eredményekben gazdag esztendő befjeztünk. Köszönöm, hogy Önök segítő társaim mindenkor felkarolták az elhagyottakat és árvákat! — gyógyító balzsammal enyhítették a szenvedők fájdalmát. Különös szeretettel viseltetek önök iránt és Aradvárosának nemesen érző közönsége iránt. Tizenkét éve hűséggel, oltadó szeretettel munkálkodnak azon zászló alatt, melyet akkor kezembe adtak, melyre a legnemesebb cél van felírva: nemzetiség és vallásfelekezeti nélkül megmenteni a nyomorgókat. Ha visszatekinthünk az elmúlt időkre, öröm tölti be szívünket, mert hála a gondviselésnek, a kitűzött célnak megfeleltünk. A mi szerény egyesületünk nap nap után erősödik s így képes feladatának megfelelni. A cél elérésében egy az a mi bennünket lelkesít, az a felebaráti szeretet melege. Remélem, hogy önök kedves védasszonyaim sohasem fogják szeretetüket az árva és elhagyott gyermekektől megvonni. Ezek után van szerencsém a szegény tanulókat segélyező egyesület közgyűlését megnyitottnak nyilvánítani.

Ezután Kovács Vince titkár mondotta el évi jelentését, amelyben utalt arra, hogy Arad iskoláiban nincsenek fázó gyermekek. Megemlítette, hogy miután az egyesület ez a cél már elérte, most a gyermekek napközi otthonának felállítását tervezik, ahol a szegény tanulók valamennyien kapnának táplálékot is. A múlt évben 402 gyermeket látott el az egyesület ruhával és lábbelivel; négy hónapon át 163 gyermek 16827 adag ételt evett meg az egyesület konyhájában; csupán ezek a segélyek 7575 koronába kerültek. A nő választmány tagjai ezzel szemben gyűjtést rendeztek, melynek eredményeképp 4792 korona folyt be a pénztárba.

Az éljenzéssel fogadott jelentés után Barabás Béla dr. emelkedett szólásra. Meg akarja adni — ugymond — a feleletet erre a jelentésre. Ő, az egyesület ügyésze, megragadja ezt

az alkalmat, hogy méltó visszhangot adjon a felolvasott adatokra. Jogi tudományát ugysem veheti latba az egyesület érdekében, mert ahol a szeretet beszél, ott elhallgat a jog. Ez az egyesület pedig méltóan szolgálja a legszentebb emberi ideált, amely az istenséghez legközelebb áll: a szeretetet. A jog, a törvény és az igazság fenséges harmoniája a szeretettel párosulva megteremtheti azt a boldog állapotot, amely felé minden ember törekszik, de amelyet még talán senki sem ért el.

Ebben a mederben folytatta beszédét tovább Barabás, kiemelve azokat az érdemeket amelyet az egyesület elnökje, özvegy Hauser Károlyné, a jótékonyaság terén szerzett. Majd így fejezte be beszédjét:

— Vannak emberek, akiknek bőven kijutott a sors csapásaiból. Milyen fájdalom elveszteni egy szerető hitvest, reménnyel teljes gyermekeket, azt mindnyájan tudjuk. Sajnos, engem is értek ilyen csapások. Ugy állok itt, e naprendszer közepén, amelynek napja és csillagai a szeretet melengető sugarait szórják, mint egy száraz fa. Elvesztettem én is kedveseimet. És míg én, a férfi, abban kerestem vigasztalást, hogy nemzetem ideáljait küzdve töltsem életemet, addig a mi elnökünk, akit épügy megfosztott a sors kedveseitől mint engem, — ő, a nő elég erős volt ahhoz, hogy mikor ő könyezett, másoknak könnyeire gondolt, s a szeretet, a jótékonyaság szolgálatába állva, enyhülést hozzon a szenvedőknek. A titkári jelentésben az áll, hogy a mindenható jutalmazza meg a szegényeken könyörülők jóságát. En is csak ennyit mondok: A Mindenható jutalmazza meg jóságukat!

A beszéd szinte elképzelhetetlen hatást keltett. A hölgyek sirtak, sőt a teremben levő férfiak is alig tudták meghatottságukat palástolni. Az elnök zokogva szorított kezét Barabással.

Ezután folytatták a közgyűlést. Tudomásul vették a pénztári kimutatást, mely szerint az egyesületnek 63048 korona 81 fillér vagyona van. Köszönetet szavaztak Laczay Endre pénztárosnak, a számvizsgáló bizottság tagjainak, Kovács Vince titkárnak és Czobor Ottó jegyzőnek.

Uj védnökökül, illetve védnökökül megválasztották: Abaffy Emilnét, Gutzjahr Mihálynét, Hercig Ottónét, Kádas Kálmánét, Heitz Nándornét, Mokry Jenőné, Ortutay Gyulánét, Pap Vazulnét, Reiber Emilnét, Velesov Gézáné, Robitsek Ágost dr.-t, Lukácsy Lajos dr.-t, Löcs Rezsőt és Schoór Lajost.

Ezután Institoris Kálmán a város nevében köszönetet mondott özvegy Hauser Károlynénak áldásos működéséért. Miután az elnök meleg szavakban megemlékezett arról, hogy néhai Kohn Zsigmond 200 koronát, Verzár Gyula dr. né pedig elhunyt bátyja Jakabffy Zoltán emlékére ugyancsak 200 koronát a ándékozott az egyesület céljaira, — az ülés véget ért.

Hauser Károlyné elnöklété alatt jelen voltak: Özvegy Abaffy Emilné, dr. Barabás Bélané, Baros Boriska, Csernovics Diodorné, Dániel Gabriella, dr. Fényes Ivánné, dr. Heitz Nándorné, Hermann Gyuláné, Herzig Ottóné, özvegy Hudetz Ferencné, dr. Issekutz Lászlóné, Jakabffy Dezsóné, Kabdebó Bélané, Kádas Kálmáné, Keresztes Gyuláné, Kövér Bélané, Kristyóry Janosné, Laubner Józsefné, Löcs Rezsóné, Lukács Lajosné, Lukácsy Lajosné, Mokry Jenőné, özvegy Ortutay Gyuláné, özvegy Petrovics Mihályné, Prettnér Etelka, dr. Robitsek Agostonné, özvegy Ronay Janosné, Salamon Samuné, Schoór Lajosné, Tagányi Istvánné, dr. Tisch Mórné, Tischer Irén, dr. Velesov Gézáné, özvegy Végh Aurélné, Vincze Miklósné, Barabás Béla dr., Bíró Kálmán, Czobor Ottó, Dálnoky Nagy Lajos, Hirschl Zsigmond, Institoris Kálmán, Kovács Vince, Kövér Béla, Máday Sándor, Milig József.

Egy aradi vértanú szobra.

(Hazafialtlan törvényhatóság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Az aradi tizenhárom egyike, Schweidel József Zomborban született. Ennek akart szobrót emelni szülővárosa. Bizottság alakult, amely országos gyűjtéssel összehozott 20,000 koronát és ezen megrendelte Mátray József szobrásznál a hős álló szobrát és ennek leleplezését 1904 október 6-ra tűzte ki.

A bizottság Zombor városának bejelentette, hogy a saját véleménye, a szobrász és a városi mérnöki hivatal véleménye alapján legalkalmasabbnak és legszebbnek ítélte helyre, a Kossuth-utcából a megyei székhelyhez parkon keresztül vivő ut elejére szándékozik a szobrót elhelyezni és kérte a hely átengedését.

Zombor város törvényhatósága e hó 9-én tartott közgyűlésében Latinovics Pál elnöklété alatt elutasította ezt a kérelmet, és anélkül, hogy a bizottság más helyet kért volna, kijelölt a megyebáz előtti park egyik oldalrészének a közepén oly helyet, ahol a szobor nem lenne megszire látható és el volna rejtve.

A javaslatot az állandó választmány javasolta. A közgyűlésen nagyon kevesen voltak jelen és ezek közt 18 tisztviselő, ezek pedig mindig úgy szavaztak, ahogy az állandó választmány javasol s így született meg a hazafialtlan határozat, amely az egész városban megütközést tartottak. Érdekes, hogy a törvényhatóság szerb tagjai szintén a szobor-bizottság által kért hely mellett szavaztak, és a városi főmérnök, szintén szerb, még szebb helyet véleményezett, mint a minőt kértek.

A Schweidel-bizottság tegnap rendkívüli közgyűlést tartott Vértési Károly elnöklété alatt. Az elnök konstataálta, hogy a szobrász is ezt a helyet kérte és így Hauke polgármester tévesen informálta a közgyűlést az ellenkezőről.

Dr. Donoszlovits Vilmos, Buday Gerő, Popovits Sebő, Prokopy Imre, dr. Pataj Sándor, Zsulyevits Ernő tagok és az elnök is elkeseredett hangon adott kifejezést a sérelemnek, amely fölötti megbotránkozást az egész bizottság osztotta.

Pataj Sándor dr. indítványára egyhangulag kimondották, hogy az ajánlt kuckóba a szobrót nem adja a bizottság. Az elnök indítványára beszűntetik az október 6-ra tervezett fölállítását, erről értesítik Mátray szobrászt. Deputációba mennek a főispánhoz, új, rendkívüli közgyűlést kérnek. Ha pedig megtagadják a város fejei a kért helyet, akkor a szobor fellállítása elmarad addig, amíg a folyó év végén megejtendő új választásokon oly többség kerül a városházába amely köszönettel fogja venni, ha a városnak ily remek dísz — a szabadságharc első külön vértanú-szobrát — akarnak ajándékozni.

Valószínű, hogy a dolgot még előbb sikerülni fog, békés uton rendezni.

SPORT.

+ Az aradi országos tornaünnep rendező-bizottsága a következő felhívást teszi közzé az „Aradi Tornaegyesület működő tagjaihoz“:

Kedves Tornászársak!

A Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége VII-ik szövetségi országos tornaünnepélyét folyó évi május hó 21., 22. és 23-án a pünkösti ünnepek alatt Aradon tartja meg. Ezen ünnepély rendezését a Szövetség az „Aradi Tornaegyesületre bízta. A székesfővárosi és vidéki testvéregyesületek közül sokan számos taggal készülnek a szép ünnepélyre, vidéki tornászársaink szívesen meghozzák az anyagi és időbeli áldozatot, hogy a magyar nemzeti tornaszat ügyének szolgálatot tehessenek. Nekünk, aradi tornászoknak, akik az ünnepély

székhelyén vagyunk, tömeges részvételünkkel kell az ünnepély fényét emelnünk s legálább 60 tagból álló csapattal kell sikra szállnunk. Teljes bizalommal fordulunk hozzátok, kedves tornászársak, mint a vendéglátó egyesület összes működő tagjaihoz, hogy ezen hazafias és szép ünnepélyben, mely első sorban Arad város és az „Aradi Tornaegyesület” ünnepe, minél nagyobb számban részt venni sziveskedjenek, hogy ez által is bebizonyítsuk azt, hogy a magyar tornázás szép ügyének lelkes hívei és buzgó művelői vagyunk.

Ugyancsak a tornaünnep ügyében Nagy Sandor az aradi tornaegyesület titkár-művezetője a következő felhívást teszi közzé:

Az Aradon tartandó VII-ik szövetségi országos tornaünnepélyben résztvevő s a kibocsájtott felszólító ívet aláírt tornaegyesületi tagokat felkérem, hogy a csapat beosztás, személyes és csapat versenyek, a gulák és a játék bagyorkolása végozt a tornaórákra ezentul pontosan megjelenni sziveskedjenek, nehogy a rendező és házi tornaegyesület háttérbe kerüljön a többi egyletekkel szemben.

Port-Arturt újra bombázzák.

(Az orosz-japán háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 16.

Azonközben, hogy a *Petropavlovsk* katasztrófájának újabb, meg újabb részleteit jelentik, érkezik a híre, hogy a japánok újra állhatatosan bombázzák *Port-Arthurt*. Togo, úgy látszik, minden nehézség dacára nem áll el attól a tervétől, hogy ezt a kikötőt elfoglalja az oroszoktól, mert körülbelül elejétől fogva bizonyos volt, hogy annak meghódítása adja kezükbe a harc sikerének kulcsát. Nehéz feladat ez; hogy a legutóbbi bombázás mennyivel juttatta előbbre ebben a japánokat, nem tudni. Annyi már előrelátható, hogy a japánok mindaddig nem adják föl a tengeri harcot, a míg ennek sikerében bízhatnak.

Legújabb távirataink a következők:

Makarov holtteste.

London, ápr. 16. *Alexejev* helytartó tegnap *Port-Arthurba* érkezett. Utazásának a célja a port-arthuri állapotok megtekintésével és esetleg *Makarov* holttestének megtalálásával van összekötöttesben.

Ma délelőtt egy könnyű cirkáló és három gőznaszád bejárták a port-arthuri kikötőt, hogy *Makarov* holttestét feltalálják. A tenger még most is igen sok — a robbanástól szétszagotott hullát vet ki a partra.

Szentpétervár, ápr. 16. *Makarov* holttestét nem sikerült feltalálni. Két cirkálót a japánflotta majdnem meglepett. Az orosz hajók sietve a kikötőbe menekültek. Azt hiszik, hogy a japánok ma *Port-Arthurt* ismét bombázzni fogják.

A Petropavlovsk katasztrófája.

Páris, április 16. A *Matin* pétérvári levelezője beszélgetést folytatott *Vladimir* nagyherceggel, *Cirill* nagyherceg atyjával, a ki *Boris* nagyhercegtől, *Czirill* nagyherceg fivéréstől kapott táviratok révén értesült *Cirill* állapotáról.

Ciril nagyherceg táviratok szerint a hajófödél kajútjében tartózkodott, a mikor a robbanás megtörtént. Kézzelelással kapaszkodva elvándszorgott a parancsnoki hidra, a hol megragadta egy hullám és a tengerbe sodorta. Egy ideig

a víz alatt volt, később nagy nehezen a felszínre emelkedett és bekapaszkodott a hajó horgonyzatába, a hol pár percig meghuzódott. Ekkor erős elhatározással a hullámokba vetette magát, eluszott egy csolnak felé, mely ép a *Petropavlovsk* felé közeledett.

— Az én fiam — fejezte be előadását a *Boris* nagyherceg távirataiból *Vladimir* nagyherceg — lélekjelenlétének és óriási erejének köszönheti megmenekülését, de én első sorban a Mindenhatónak adok hálát, hogy fiamat megszabadította. Mi azt hisszük, hogy a robbanást tenger alatt járó japán hajó okozta, de lehet, hogy az oroszok tengeri aknája. Mi tudtuk, hogy a japánoknak két tenger alatt járó hajójuk van, de azt az örültséget nem teleztük fel a japánoktól, hogy közvetlenül *Port-Arthur* közelébe helyezték azokat. Ha csakugyan ez okozta a katasztrófát, akkor a japánok tenger alatt járó hajója is az összes emberekkel elpusztult. A *Petropavlovsk* kapitányát megtudták megmenteni, de súlyos égési sebeket szenvedett.

Pétervár, április 16. *Kuropatkin* főhadvezér azt táviratozta *Vladimir* nagyhercegnek, hogy *Cirill* herceg már fenjár ugyan, de még mindig rendkívül izgatott. Mint-hogy a megsérült herceg aktív szolgálatot nem teljesíthet, vissza fog térni *Pétervárra*.

Japán részvéte.

London, április 16. *Tokioi* távirat jelentik: *Tokio* lakossága a sikeren való öröme mellett tartózkodik minden zajos tüntetéstől, hogy *Makarov* altengernagy halála fölött való részvétét kifejezze a *Dsi-Dsi* című ujság lendületes cikket ír *Makarov*ról; dicséri bátorságát és energiáját; csak azt sajnálja, hogy nem volt alkalma nyílt tengeren *Togoval* megmérkőznie.

Az oroszok.

Pétervár, ápr. 16. Az orosz távirati ügynökség jelentése. (Tekintettel arra, hogy az állam pénzügyi eszközei lehetőség szerint hadi költségek fedezésére fordítandók, a cár egy rendelete ideiglenesen korlátozza a nemes és paraszati agrárbankok tevékenységét.)

Pétervár, április 16. A *liajoungi* orosz táborban fekete himlő dühöng. Naponként átlag száz orosz katona betegszik meg.

Pétervár, április 16. *Kina* semlegességét mindinkább kezdik kétségbe vonni. Hír szerint a kínai kormánycsapatokat mozgósítják és *Mandsuországra* szállítják.

Port-Arthur újabb bombázása.

London, április 16. A japánok partraszállítási kísérletet tesznek, hogy *Port-Arthurt* körülzárják. Egy *Csifuból* visszaérkezett kínai cirkálócsapat azt jelenti, hogy a japánok egész esütörtökön bombázták *Port-Arthurt*.

London, április 16. *Port-Arthurból* érkezett orosz táviratok jelentik: Ma reggel kis ellenséges hajóhad jelent meg, s gyors tempóban vonult fel. Az ellenség két osztályra oszlott fel s egyik osztály, mely tíz hajóból állott, a *Liaoteszán* szigetek mögött foglalt állást, a másik pedig a kikötővel szemben. Az utóbbi huszonöt hajóból állt és sűrű egymásutánban bombázta az *Arany-hegyet*. A tüzelés megszakítások nélkül délután egy óráig tartott. Az orosz ütegek viszonozták a tüzelést, mely alkalommal egy japán cirkálóhajó megsérült. Ez a hajó visszavonult.

Más jelentések szerint két japán hajó sérült meg. Az erősségek és a város nem szenvedett sárulást. Két orosz és két japán tiszt, valamint több katona megsebesült.

Korea megszállása.

London, április 16. *Koreából Tokióba* érkező hírek megerősítik azt a korábbi jelentést, hogy az oroszok abban a szándékban, miszerint megakadályozzák a japánoknak *Mandszuriába* való bevonulását, huszezer főnyi csapatot összpontosítottak a *Jalu partján*.

Szöül, ápr. 16. *Korea* fővárosában tegnap nagy tűz pusztított, amely az egész császári palotát elhamvasztotta. Az összes kincsek és ékszerek a tűz áldozatává lettek. A tűz nyilván a kályhák túlfűtéséből keletkezett. A császár a palota falain kívül lévő kőházba menekült, itt volt délután a diplomáciai testület fogadtatása. A városban minden csöndes.

Az orsz. tornaünnep előkészületei.

(Sportélet Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 16.

Az aradi sportélet hatalmas fellendülését vonták maguk után a pünkösdi országos tornaünnep lázas előkészületei.

Minden irányban élénken folyik a munka, az *Aradi Tornaegyesület* vezetésével. A kétnapos verseny, a színbáznál rendezendő magyar jellegű vívóakadémia, az új zászló felavatása, erős terhet rónak a tornaegyesület vállaira. Az egyesület összeállította a számos bizottság tagjait, a zsűrit, azt a névsort, hogy kiknek küldik szét az ezer szálcséget, a diszes új selyemlobogó elkészítése a tornászati jelvényeivel és Arad város címerével, a liceumi játszótéren a futópálya rendbehozatala, a football, fűleslabda és egyéb versenyző csapatok beosztása, a női szakosztályba a buzogánygyakorlatok betanítása, — mely a színházi estély klubja lesz — és még számos részlete az előkészítési munkálatoknak tanuszkodik az egyesület életrevalóságáról.

Urbán Iván főispán az egyesület elnöke az országos ünnepély védnöki tisztének elintézése céljából ma *Budapestre* utazik. *Teleki Sándor* gróffal, a Tornaövetség elnöke és az aradi országos sportünnep társelnökével fogja megbeszélni azt is, hogy ki legyen a zászlóanya. A felkérendő zászlóanya fogja összeállítani a város és a megyéből azt a leánysereget, szám szerint huszónötöt, kik a zászlószentelés ünnepségét fogják emelni és akik az idegen sportegyesületek lobogóit megkoszorozni fogják. A főispán kíséretében *Budapestre* ránduló küldöttség a szövetségnél arra is fog törekedni, hogy lehetővé tegye a versenyen az *Aradi Atlétikai Klub* részvételét.

A tornacsarnokban erősen készülnek az egyesület tagjai az ünnepélyre. Minden órán átlag negyvenen jelennek meg, hogy a szabadgyakorlatokban és a tornaszereken versenyképes ügyességre tegyenek szert. Szép napokon a lyceumkertben treniroznak a személyes versenyzők futásban, diszkosz és gerelyvetésben, a csapatok pedig fűles labda játékokban.

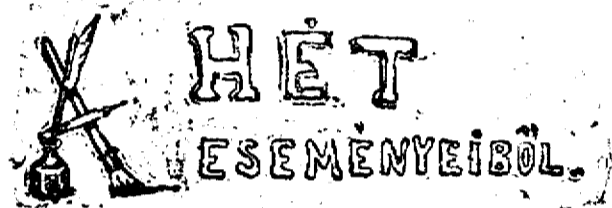
Az egyesület ennyi gondja mellett megvalósította a regatta-osztályt. Különösen *Fényes Iván* dr., a Tornaegyesület lelkes vezető tagjának érdeme, hogy ez az osztály működését ily hamar megkezdhette. A kikötőül szolgáló tutaj készen áll, a csónakház a jövő héten felépül, akkorára itt lesz *Szegedről* a harmadik csónak: a négyes klinker. A csónakházat házi

jellegű ünnepek között fogják felavatni. Az idei év a kiképzésnek van szánva s így a *Rajta* tagjai az idei versenyen aligha fognak résztvenni. *Vásárhelyi* Bóliát, az Országos regatta-szövetség és a *Maros* aradi evezős-egylet elnökét kelemesen lepte meg a *Rajta* tagjainak rendkívül nagy érdeklődése és lelkesedése e gyönyörű sport iránt. Buzdításul a nagynevű sportbarát ajándékkal lepte meg az alosztályt.

A pünkösti országos tornaünnep lezajlása után a tornaegyesületben a nálunk oly népszerűvé vált *futball* játékra fog állandó csapat szervezkedni, az egyesület a női szakosztály részére *tennisz pályát* létesít, férfi tagjai részére több nyári *kirándulást* és augusztus végén terv szerint a *Maroson uszóversenyt* is rendez, ősszel pedig atlétáival országos jellegű *birkózó-verseny* rendezését vette tervbe.

MULATSÁGOK.

(=) A márciusi ifjak mulatsága. A városi-geiben holnap este a márciusi ifjak a Kossuth-szoboralap javára mulatságot rendeznek, mely alkalommal egy műkedvelő társaság előadja „A véletlen” című vígjátékot, utána *Bedő* Arpád dr. mond egy hazafias beszédet. A mulatság fél nyolc órakor kezdődik. A színi előadás bevégeztével tánc következik.

Arad, április 16.

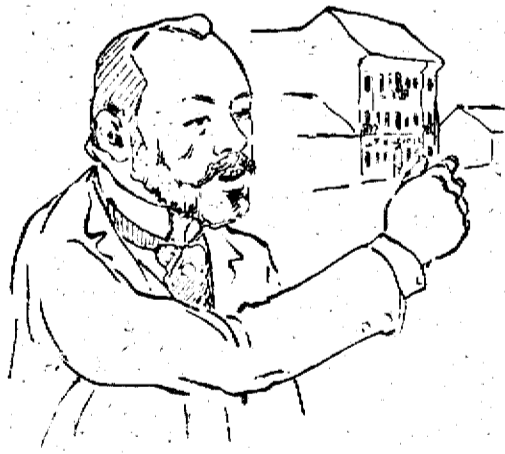
A két foglalkozásra született emberek látuma van Fényes Dezsőn. A mikor tanár volt a liceumban, s szó volt arról, hogy Ganzék villamos direktort csinálnak belőle, mindenki azt mondta:

— Milyen jó direktor lesz belőle!

Most azonban, hogy hét-nyolc esztendeje mérí a hektovattokat, csak arról beszélnek:

— Remek professzor volt. Milyen kár volt abahagynia.

Most azonban egy harmadik mesterségre való hivatottság nyilatkozik meg benne. Kiderül, hogy kitűnő orvos lett volna, ha tudnillik a városok lettek volna a páciensei. Arad városáról például a szerdai közgyűlésen megállapította a diagnózist, hogy rövidesen

szivelzsirosodásba jut, ha a negyedik kerületi végtagok táplálására nem használ okszerű diétát. Lám, pedig, a kik a pótlódó nagyságát panaszojják, azt mondják, hogy Arad nemsokára rohamos tudósorvadásba esik. A polgárok, a kik nem győzik az adót befizetni, azt hiszik, hogy gyomortágulása van a tisztelt városnak, míg a köz-vállalatok: a lóvasut, a vízvezeték, a gázgyár, meg a villamos, úgy vélik, hogy vérbőségben szenved a város s ezért újra meg újra eret vágna rajta. A kit pedig ennyi doktor, ennyiféle betegség ellen kezel: annak okvetlenül el kell pusztulnia, még ha legegészségesebb teremtetése is a világnak!

Péterffy Antal, a ki elsőnek foglalkozott a Hegyaljára vezető vasúttal (a mikor még nem tudtunk se motorosról, se berliniekről) fáradozásai után egy kissé megpihenhetett. Karosszékét a város párnázta ki azzal az ötvenezer korona névértékű részvényt, a melyet a legutóbbi közgyűlésen jegyzett. Milyen jól is esik ezen az ülés! Erősen ül belé az öreg, mintha

attól félne, hogy azok, a kik ellenzói voltak a dolgnak, még kirántják alóla.

Pedig nem bántják, mert úgy lehet, akkor sem igen közeledett volna a megvalósuláshoz Bopék vasutja, ha kétannyi részvényt jegyez a város.

Verescsagin, a békeapostol.

(Suttner Berta a nagy csatalestőről.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, április 16.

Ma újból megerősítést nyer a kétségben tartott hír, hogy Verescsagin Vazul festő a Petropavlovsk katasztrófája alkalmával halálát lelte.

Jules *Claretie* francia író, aki régi, intim barátja a szerencsétlenül járt festőnek, a „*Temps*”-ben a következőket írja:

„Még csak néhány napja, hogy Verescsagintól levelet kaptam, a melyben közli velem, hogy barátjával, Kuropatkin ezredessel a Mandurriába megy. Ez a levél nagyon melankólikus volt. Verescsagin arról írt, amit legutolsó japáni utján látott, nevezetesen a rettenetes hadikészülődésekről Oroszország ellen. Elmondta, hogy mennyi intelmet bocsátott honfitársaihoz, kik azonban nem hallgattak rá. Bucsut mondott nekem s egy virágot küldött mesterének Gérome-nak a sírjára. Remélem azonban, hogy a hír nem igaz. Ha igazán meghalt, akkor Oroszország egy nagy csatafestőt veszít el benne. Páris egy igazi párisit, Franciaország egy hű barátot.”

A kitűnő francia író reménye azonban, az egész világ őszinte sajnálkozására, nem ment teljesedésbe. A hír igaznak bizonyult. Az angol lapok Verescsagin halálát az egész világot ért csapásnak minősítik. Az orosz festőt, dacára az angol királyhoz való barátságának, Anglia ellenségének tartották, másrészt azonban rámutatnak arra, hogy képei, melyek Angliának a fölkelő indusok elleni bosszuját ábrázolják, csak a háboru ellen folytatott propagandájának egy részét alkotják.

Suttner Berta báróné, a neves békeapostol, cikket ír egyik bécsi lapban Verescsaginról, az örökbéke előharcosáról. A cikket így kezdi:

„Elvesztettük egyik emberünket! Ezzel a panaszos kiáltással fogják a békemozgalom köreiben a Verescsagin tragikus haláláról szóló hírt fogadni. Mert amit mások versekkel és érvekkel akartak bizonyítani; hogy a háboru

barbárság, ezt ő a képeivel prédikálta a világnak.

Ismerek egy embert, — ma is egyik legbuzgóbb előharcosa a béke eszméjének — akit Verescsagin képeinek első kiállítása hódított meg az eszmének. Minden évben, mikor a Nöbel-díj kiosztásáról volt szó, mindig emlegették Verescsagin nevét, mint a legérdemesebbek közül valót.

Verescsagin utálta a háborut, harcolt ellene, és mégis — szerette. Esze, szíve átkozta azt, amihez kalandvágyó temperamentuma, harcolni vágyó kedve vonzotta. A csaták közepén bizonyos, a vadászszenvedélyhez hasonló érzés lepte meg és bátorságáról már az a körülmény is tanuskodik, hogy a legnyaktörőbb utakat megtette, és a legvéresebb háborukban részt vett, holott erre őt hivatása nem kötelezte. Sohasem dicsekedett a bátorságával. Ellenkezőleg, mindig bevallotta, hogy behuzta a fejét, mikor a golyók és gránátok a füle mellett füttyültek el.

— Nagyon nehéz visszaadni azt — mondotta Verescsagin — hogy mi egy csata, mikor minden perc új, váratlan dolgokat hoz. A csatában való részvétel azonban nemcsak én reám, hanem mindenre izgatónak hatott: az emberek csaknem megőrülnek, úgy káromkodnak és kiabálnak, hogy a csata végén valamennyien, az ezredestől az utolsó katonáig, berekednek. Ha az embert el is ragadja a csatadüh, mégis mindenki tud arról, hogy közel van a halál; és mikor a tüzelés alá kerültem, mindig azt gondoltam: no most mindjárt engem is utólr a végzet. Azután mindig azt mondtam magamnak: És volt neked erre szükséged, hogy idetolakodj, nem maradhattál volna a messze távolban? Most testvér, fizess meg a kíváncsiságodért.

Verescsagin tudni akarta, hogy a félelem érzete, melytől nem tudott megszabadulni, az ő hibája volt-e és ezért Skobelew barátjához fordult, aki mindig önként ioglalta el a legveszedelmesebb állásokat, anélkül, hogy a mellette elsuhanó lövegek elől kapkodná a fejét.

— Mondja meg nekem őszintén, — kérdezte a barátját — nem fél ön a haláltól, nem fél, hogy a golyók megölik?

— Badarság — mondotta Skobelew, — mese mindaz, amit erről a félelem hiányról beszélnek. Ellenkezőleg, én félek a haláltól, még pedig annyira, hogy minden esetben, mikor a tüzelést megkezdik, azt mondom magamnak: Ma okvetlen megölnék! De nem mutatom a félelmemet, mert mihelyt a bombák elől lehajolsz, már nem tudod, hogy mikor hagyjad abba. Mikor a golyó a zöld hegynél eitalált és én elestem, ez volt az első gondolatom: No testvér, most vége a nótádnak.

Mi lehetett az, ami a hatvanegy éves embert, aki nyugodtan pihenhetett volna babérain, a csatamezőre vonzotta? Talán minden utálat dacára az a leküzdhetlen vágy, melyet a festő a harci kalandok után érzett; vagy az a kíváncsága, hogy újabb anyagot gyűjtsön újab képeihez, melyekkel folytatta volna eljlesztő hadjáratát a háboru ellen.

Istennek panaszolom, nemes, nagy művész — írja Suttner Berta — hogy nem volt számotra fenntartva továbbra is ily módon szolgálni a nagy ügyet és mégis — ki tudja — talán az ügynek a halállal is egy utolsó nagy szolgálatot tettél. Az a megrendülés, melyet az egész civilizált világ érzett elmúlásod hírére, még megerősítette azt a reméletet melyet társaid sorsa már korábban előidézett — ez a megrendülés talán sok emberi főben meg-

erősítette azt a meggyőződést, hogy mekkora örültség a művészet, intelligencia, kincseit, aranyat, emberéletet és emberi boldogságot a hajókra rakni, amelyeknek utjaiba horgokat vetnek, hogy ezek egy pillanat alatt a tenger fenekére huzzák le a temérdek kincset."

TANÜGY.

(—) A siketnema iskola felügyelő bizottsága hétfőn délelőtt 11 órakor a városbáza tanács-termében ülést tart, amelyen több fontos ügyet fognak tárgyalni.

Verescsagin öcscse Budapesten.

(Aki nem tudott a festő haláláról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Az élet sokszor klasszikus példákkal igazolja a maga közmondásait, mint a hogy megtörtént az ma is, egy olyan esetben, mely ma az egész művelt világot érdeklődésben tartja. Verescsagin Vaszilij a nagy orosz csatafestő öcscse bizonyította be, hogy igazi jó katona. Azt tartják ugyanis, hogy vérbeli katona újságot sem olvas s nem érdeklődik csak az olyan dolgok iránt, melyek az ő foglalkozásához közel állnak.

Verescsagin öcscse, Verescsagin Sándor orosz ezredes ugyanis csak ma értesült Budapesten bátyjának, a híres orosz festőnek tragikus haláláról, pedig, ha belenézett volna akármilyen újságba, azt már régebben is megtudhatta volna. Ha nem volna oly tragikus az eset, bizonyára epizódnak lett volna érdekes, hogy a kemény katona, ma kerülő uton, bátyjának egy budapesti festő barátjától értesült a szomorú esetről.

Az esetről budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Pétervárott tegnap az a hír volt elterjedve, hogy az a Verescsagin, aki a Petropawlowszk katasztrófája alkalmával a tengerbe fullt, nem a festő, hanem ennek öcscse, Verescsagin Sándor ezredes.

Megcáfolta azonban ma ezt a hírt a legilletékesebb személy, maga Verescsagin ezredes.

Verescsagin Sándor ma érkezett Budapestre Rómából, hogy az orosz kormány megbízásából innen Szófiába menjen katonai ügyvivőnek.

Az ezredes Régebben, 1882-ben már megfordult Budapesten. Akkor volt ez, mikor bátyja Budapesten, a műcsarnokban kiállította képeit. Az ezredes, a ki akkor még alsóbb-rangú tiszt volt, sokáig tartózkodott a műcsarnokban, ahol a magyar bohémek társaságában sok édes emlékü órát töltött.

Verescsagin Sándor első útja, amint ma Budapestre érkezett, a műcsarnokba vezetett, hogy ott felkeresse régi barátjait.

A műcsarnokban találkozott Telepy Károly műtárossal, akit még 1882-ből ismer. Az ezredes elmondta neki, hogy Rómából jön, ahol üdülés végett tartózkodott, most pedig kormánya megbízásából Szófiába utazik.

Telepy ekkor megkérdezte az ezredestől, hogy kapott-e újabb részleteket a szomorú hírről.

Verescsagin Sándor meglepetve kérdezte hogy micsoda szomorú hírral.

— *Bátyja, a világhírű festő haláláról* — szót Telepy, aki azt gondolta, hogy az ezredes bizonyára nem értette meg, hogy mire célzott ő az előbb.

Az ezredes megrendülve hallotta ezt a választ, s megdöbbenve kérte a festőt, hogy mondja el neki a részleteket.

Telepy ekkor körülményesen elmondta a katasztrófa részleteit az ezredesnek, aki *minderről nem tudott semmit.*

Az ezredes nyomban táviratozott Pétervárra, kérve a hozzátartozóit, hogy tudósítsák őt bátyja szörnyű sorsának részleteiről. Az ezredes a választ azonban már Szófiában fogja csak megkapni, mert már délután el kellett utaznia új állomás helyére.

Az orosz ezredes érdekesen nyilatkozott Telepy előtt az orosz-japán háborúról.

Hibázhatjs, hogy az orosz hadvezetőség kevéssé becsüli ellenfelét. Pedig, mondotta, azt nem jól teszi, mert a japánok jó katonák és nagyon elkészültek a háborúra.

Ő sokszor olvasta, hogy Oroszországot a tengeren sok katasztrófa fogja érni, ha Japánnal kerül össze.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A „Kossuth Lajos” betegs.- és temetkezési egyesület április hó 17-én, d. u. 8 órakor az izr. hitközség termében rendes évi közgyűlést tart.

Az Edvárd-huszárok érkezése.

(A kaszárnya átvétele. — Valószínűtlen híradás. — Glogovác és Mikalaka öröme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Mióta a Hadik-huszárok elmentek Aradról, a közönséget állandó érdeklődésben tartja a Lembergől jövő 12-es Edvárd huszárok érkezése. Mindenki kíváncsi, hogy milyen lesz az új ezred? Ma utn a megérkezés napja a hó 23 ikára, szombatra van kitűzve, e napot érdeklődve várták az aradiak. Ujabb hírek szerint azonban a bevonulás korántsem lesz olyan érdekes, mint ahogy azt vártuk, mert az új ezred huszonharmadikán *csak athalad Aradon*, és csak *hat hét mulva költözik be* véglegesen a laktanyába.

Jelenleg az ezred egyik századosa, Toms lovag tartózkodik Aradon a kaszárnya és a benne levő kincstári holmik átvétele céljából. Vele együtt Aradra érkezett már néhány Edvárd huszárlegény és altiszt is, akik az ezred tizenkét betegeskedő lovát és néhány magán tulajdont képező lovat hoztak magukkal. A legények valamennyien magyar fiúk, akik Gyöngyös tájkáról kerültek ki Lembergbe. Most nagyon örülnek, hogy ismét magyar földre jutottak, de ez az örömük nem teljes. A minap az egyik őrmester panaszkodott is:

— Bementem a várba, hogy körülnézzek. Kérdeztem valamit az egyik ott acsorgó közlegénytől, hát valami olyat felelt a kérdésemre, hogy: *Nustyu*. Pedig azt hittem, hogy végre valahára egész magyar földre kerülök!

A távozó nagyikindai és az érkező tizenkettős huszárokról egyik *nagyváradi* napilap azt írja, hogy ma este ott találkozni fognak. Ezen híradásnak valósága azonban értesülésünk szerint nem valószínű, mert a Hadik huszárok tegnapelőtt voltak *Nagyszalontán*, és onnan *Derecskén* át mennek Galícia felé. Az Edvárd huszárok pedig tegnap este érkeztek Nagyszalontára. A találkozás tehát, ha csak utközből érkezett parancs az utirányt meg nem változtatta, nem történhetett meg.

Az Edvárd huszárok egyébként szombaton érkeznek. Mivel azonban a huszárkaszárnya istállójában több takonykóros ló volt, az ezred nem vonulhat oda be, a míg az elfertőtlenítés nem telik. Ez a fertőtlenítési eljárásra szánt idő hat hetet vesz igénybe.

Ez alatt az idő alatt az Edvárd huszárok két szomszédos községben, *Mikalakán és Glogovác*on lesznek elszállásolva. Ez a tény ugyszól-

ván tökéletesen lerontja a bemutatkozás érdekességét, mert valószínű, hogy a huszárok be berándulnak majd Aradra, úgy, hogy mikorra az egész létszám végleg betelepedik a kaszárnyába, akkorra már ismerős lesz az ezred egy-része. Mikalakára egy, Glogovácra két század huszár megy.

HIREK.

Mese az aranyhalacsokról.

Elvitték az aranyhalacsokát
Idegen vízbe, messzire.
Idegen vízből, messzi tájról
Csak visszavágyott kis szíve.
Szeme előtt ott rajzolt egyre
Ezernyi emlék, régi kép . . .
Oh, ott a régi, szép vidéken
Más volt az élet, más a nép!

A régi otthonban szerették,
Napsugár áradott felé, —
Ismerős emberek csoportja
Becézgeté, melengető . . .
Az idegenben oly hideg van!
Fagyos a napsugár is ott . . .
Nem tud dermedt világban élni,
Aki a naptényhez szokott.

A mese vége? Nem csalódik,
Aki a szeretetbe hisz:
A nagy vágyódást megneszelték
A régi, kedves tájon is.
Visszahozták a kis halacsokát,
Ki most már közöttünk marad,
S mi örömmel várjuk körünkbe
A bájos kis aranyhalat . . .

— A király Londonban. Londonból táviratozzák, hogy Ferenc József király *junius 23-án* érkezik oda. Fogadására már készülnek, s nagy ünnepélyek között fogják várni az ősz uralkodót.

— A belga királyné hagyománya a fővárosnak. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A cs. és kir. közös külügyminiszter átiratilag közölte *Tizza* István gróf belügyminiszterrel, hogy az elhalt *Máru Herniette* belga királyné, a végrendeletében Budapest székesfővárosra hagyta a szülei arcképét. A végrendeletnek és a rá néző hangzik:

Szeretett szülővárosomnak, Budapestnek hagyom atyámnak: József főherceg nádornak egy arcképét és szeretett anyámnak: Dorothea főhercegnőnek egy arcképét, a mely kép a laakeri kastélyban levő hálószobámban található.

A székesfőváros tanácsa a miniszteri leiratot olyan értelmű javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy az elhalt királyné részéről a szülővárosának, Budapestnek hagyományozott festményeket kegyeletes hálaival fogadja, ennek a hálaérzetnek a törvényhatósági közgyűlés jegyzőkönyvében kifejezést adjon s a belügyminiszterhez fölterjesztést intézzen, olyan célból, hogy a festmények a közös külügyminiszterum utján küldessenek meg a székesfővárosnak.

— *Matiné a Kossuth szobor javára.* Az aradi Kossuth-szobor bizottság vigalmi osztálya ma délután *Müller Károly* elnöklésével ülést tartott, a melyen megállapították a részleteit annak a matinének, a melyet *május 15-én*, vasárnap délelőtt tizenegy órakor, a városbáza dísztermében tartanak meg. A matiné közre fog működni *Fényes Samu dr.*, a kiváló író; egy aradi költő alkalmi verset ír ez alkalomra, egy műkedvelő énekszámot ad elő, s ezenkívül több énekszám fogja betölteni a magas színvonalon álló műsört. Beépő díjak lesznek:

ülöhely három korona, állóhely két korona, karzat 40 fillér.

— **A közös miniszteri tanácskozások.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután folytatták és este befejezték a közös miniszteri tanácskozásokat. A *Magyar Távirati Iroda* erről a következőket jelenti: A mai közös miniszteri értekezlet, a melyen a közös miniszterek, a két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter vettek részt három órától este negyed kilencig tartott. Nehány, még függőben tartott kérdésre vonatkozólag valószínűleg a jövő vasárnap, április 14-én Bécsben még egy közös értekezlet lesz. *Körber* miniszterelnök, *Pitreich* hadügyminiszter, *Böhm-Ba-verk* osztrák pénzügyminiszter és *Bleyleben* udvari tanácsos ma este tíz órákor visszautaztak Bécsbe. *Spaun* báró tenger-nagy holnap délutánig Budapesten marad.

— **A temesvári szerb püspök installációja.** *Letics* György dr. temesvári gör. kat. szerb püspök újabb intézkedések folytán nem f. hó 28-án, hanem csak május hó 11-én tartja bevonulását székhelyére. A püspök installációján részt vesz *Brankovics* György pátriárka is.

— **Vas Gusztávné temetése.** A részvétnek imponáló, díszes megnyilatkozása mellett helyezték örök nyugalomra Vas Gusztávné szül. Házy Mária urnát, Vas Gusztáv Acsev. főfelügyelő nejét. A temetésen nagyszámu, előkelő közönség vett részt, a többek között *Urbán* Iván főispán, az *arad-csanádi egyesült vasutak* igazgatósága részéről *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, *Bohus* István báró, *Purgly* János, továbbá *Fábián* László nyug. főispán, *Fábián* Lajos dr. kir. ítélőtáblai bír., *Nachtnébel* Odón, *Szathmáry* Gyula nyug. alispán, a *Mév. aradi üzletvezetősége* részéről: *Setankovits* Miklós üzletvezető, *Fetter* Géza és *Korbuly* József főfelügyelők s a tisztikar több tagja, az Acsev. tisztikara részéről *Sármazey* Endre, *Révész* Adolf, *Hegedűs* László, *Szathmáry* János és számos hivatalnok, a *Boros Beni kör* tagjai *Walder* Gyula elnök vezetésével, az *Aradi Athletikai Klub* tagjai, *Heinrich* Sándor, *Simay* István, *Sariot* Domokos főkapitány és még számosan. A sírnál az Acsev. műhelymunkásainak dalárdája énekelt. A ravatalra küldött koszorúk felirata ez volt:

Tisztelete jeléül — az Acsev. vonatkiszérő személyzete, *Drága* jó hitvesemnek — *Vigasztalhatatlan* férjed. *Kilényi* János és neje, *Eckhart* Ede és neje, *Avarfy* Ferencné, *Felejthetetlen* Mariskánknak — *Lujzika* és *János*, *Wadovszky* Gusztávné, özv. *Boros* Beniné, *Szathmáry* Mihályné, *Mistéth* Sándorné. A kedves jó testvérnek — *Imre*, *Piroska* és gyermekei, *Pikó* Béa, *Fájdalmas* szívvel búcsúzik — *Szóke* Rezső és családja, *Felejthetetlen* Mariskánknak — *Eta* és *Miklós*, a jó *Mariska* néninek — *Marci*, *Vili*, *Erzsi* és *Rózsi*, *Feledhetlen* testvérünknek — *Jutka* és *Ferkó*, a mi jó *Mariska* néniüknek — *Erzsi* és *Gusztá*, *Keller* Gyula, az Acsev. igazgatósága és tisztviselő kara — *Kegyetele* jeléül, *Szeretettel* — *Szathmáry* János és családja, *Szeretettel* jeléül — *Hauszer* János és családja, *Mariska* néniük szeretettel *Andor* és *Malvin*, *Lolonak* — *Piri* és *Feri*, *Szeretete* jeléül — *Kosinszky* és családja, *Kegyetele* jeléül — az Acsev. képviselőség tisztikara, *Németh* Zsigáék, *Kegyetele* jeléül — *Aradi* és neje, *Mély* részvéte jeléül — *Diószeghy* család, *Alacs* János és neje, *Benkó* Gyula és neje, *Kegyetele* jeléül — *Labor* Ferenc, *Feledhetlen* Mariskánknak — *Irkó* és *Gyuszi*, *Szeretettel* Mariskánknak — *Gizella* és *Béla*, *Tisztelete* jeléül — *Molnar*-család, *Kegyetele* jeléül — a két *Lengyel*-család, *Kegyetele* jeléül — *Keller* család.

— **Az O. M. K. E. a megyében.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés érdekében nemcsak a nagyobb városokban, de a kisebb vidéki központokban is folyik a szervezkedés. Holnap, vasárnap, ugyanakkor, mikor Omke központi bizottságának vezetője a temesvári

gócpontot alakítják meg, megalakul *Pécskán* az *Omke helyi bizottsága*. A pécskai kereskedők ily célból a városházán értekezletet tartanak, a melyen részt vesznek az Omke aradi gócpontjának tagjai közül többen, *Tedeschi* Viktor, szervező-bizottsági elnök vezetésével.

— **A budapesti kamarai választások.** Fővárosi tudósítónk írja: A Vigadóban ma reggel 7 órákor fejezték be a kamarai választások alkalmával beadott szavazatok összeszámlálását. Négyen voltak a jelöltek között, akik valamennyi listán szerepeltek, s így sokkal több szavazathoz jutottak, mint társaik. Ezek voltak: *Thék* Endre, *Weisz* Leo, *Holczér* Sándor és *Neuscholsz* Marcell. A választás eredménye amely általános meglepedést keltett. Ugy az iparos, mint a kereskedő osztálynál keves kivétellel a hivatalos lista győzött; az iparosoknál az ellenzék jelöltjei közül *Gyömösi* M. Manó kárpitos a rendes és *Cserna* Lajos szabó a póttagok közé jutott be. A kereskedőknek a hivatalos listából csupán *Ullmann* Emil maradt ki, akinek helyét *Székács* Antal foglalja el.

— **Tokaj-hegyaljai bortermelők a miniszterelnökkel.** Budapestről táviratozzák, hogy a tokaj-hegyaljai bortermelők egy küldöttsége tiszteltgett ma *Tisza* István és *Tallian* Béla minisztereknél, kérve őket, hogy nehezsítsék meg a külföldi borok behozatalát és az olasz boroknak semmiféle kedvezményt ne nyújtsanak. *Tisza* István kijelentette a küldöttségnek, hogy éber figyelemmel kíséri az ügyet és a bortermelők érdekeit erélyesen meg fogja védeni.

— **A felekezeti tanítók fizetésrendezése.** Budapestről táviratozzák, hogy a kultuszminiszteriumban ma egy ankéket tartottak, melyen a tanítók fizetésrendezésére vonatkozólag tervezetet fogadtak el. Ennek értelmében a községi és felekezeti tanítók és tanárok fizetése az államiakkal egyforma lesz.

— **Törvényszéki díjnokok a miniszterelnök.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A törvényszéki díjnokok küldöttsége ma tiszteltgett *Plósz* Sándor igazságügyminiszternél, kérve, hogy a bírósági díjnokok napidijai Budapesten öt, a vidéken pedig négy koronára emeltessenek. A miniszter azt felelte, hogy noha méltányolja kérésüket, azt teljesíteni nem áll módjában, mert a költségvetésben eziránt nincs fedezete.

— **Házasság.** Ma délelőtt fél tizenkét órákor tartotta esküvőjét *Telbisz* Benő tartalékos honvédfőhadnagy *Czifra* Emma kisasszonnyal, *Czifra* János földbirtokos leányával. A polgári házasságkötésnél, amelyet *Szendy* Béla m. kir. anyakönyvvezető végzett, *Kabdebó* Gergely ynyuzmazott huszárezredes és *Hadfy* Imre honvéd alezredes voltak a tanúk. A polgári szertartás után a minoriták templomába vonult az ifjú pár és a díszes násznép. Az egyházi áldást *Csák* Cirjék adta a fiatal házasokra. A díszes esküvőn jelen voltak: *Salamon* Samu századosné, mint nászszónok, *Heinrich* Ilonka és *Benedikty* Imre főhadnagy, *Szabó* Dusi és *Rab* főhadnagy, *Czifra* Irma és *Szirmay* hadnagy, mint koszoruspárok, az örömszülők, *Gáspár* Mariska, *Heinrich* Sándor és neje, *Artutay* Gyuláné, *Faragó* Gyula és neje, *Feszler* Károly és neje, *Telbisz* Imre és neje, *Urbányi* Béla és neje, *Salacz* Iván főhadnagy, *Szöllösi* hadnagy, *Kövrér* Zsigmond, *Kövrér* Lajos és *Dörner* Emil.

— **Fölfedezett anarkista összeesküvés.** *Marseille*-ből jelentik, hogy ott tegnap három embert letartóztattak, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy részesei egy anarkista összeesküvésnek. Egy *Giovanni* Mihály nevű fodrászsegéd egy *marseillei sörmérésben* kijelentette, hogy *Leubet* köztársasági elnököt *olaszországi útjában* megöli. A rendőrség a sörmérés tulajdonosát és még két olasz munkás letartóztattott.

— **Gyomaiak a képviselőházban.** Gyomáról héttagny küldöttség járt *Tisza* miniszterelnökkel és *Plósz* igazságügyminiszternél, hogy Gyomán *Endröd* hozzácsatolásával járásbíróság állíttassék

fel és *Berzeviczy* miniszternél, valamint *Zsirlinszky* államtitkárnál egy Gyomán felállítandó polgári iskola ügyében. A miniszterek mindkét küldöttséget biztatólag bocsátották el.

— **Halált okozó békacomb.** Grácból táviratozzák: *Vetter von der Lilie* Nándor gróf a Haszenbichl kastélyban gyanus körülmények körülmények között megbetegedett és meghalt. Az orvosi vizsgálat konstataulta, hogy a gróf néhány nap előtt megromlott békacombot evett és az okozta halálát.

— **Öt millió az életmentőknek.** Csak hogy az amerikaiaknak. *Carnegie*, a híres amerikai milliomos újabb ötletéről van szó. A mint *Pittsburgból* táviratozzák, *Carnegie* 5 millió dolláros alapítványt tett olyan személyek hozzátartozói számára, kik életmentésben vesznek el és olyan életmentők számára, kik megsérültek. Az alapítvány kiterjed az Egyesült Államokra, Kanadára és a két állam vidékeire.

— **Szerencsétlenség egy gőzösön.** Budapestről táviratozzák: A *Forbin* gőzösön Rochefortól Budapest-felé való útjában felrobbant egy ágyutöltény, minek következtében öt ember életveszélyesen megsebesült.

— **Sztrájk a hatvani cukorgyárban.** A hatvani cukorgyár építómunkásai — mint az U. H. írja — tegnap sztrájkba léptek. Az üzleti év befejeztével ugyanis a hatalmas gyártelepen sok átalakítás vált szükségessé. Épületeket kellett elbontani, másokat ismét felépitni s mindezekre a munkákra a gyár vezetősége nagyszámu lakatost, rézművest, kovácst, bádogost, asztalost és ácsot fogadott fel az átalakítások sürgős befejezésére nehogy majdan a beálló munkaidőben a gyár üzeme hiányt szenvedjen. A gyár átalakítását végző sokféle mesterembernek követelése volt a gyártól, azonban dacára annak, hogy kérésük, illetve követelésük elutasítása esetére sztrájkjal fenyegetőztek, a gyár vezetősége a munkások kérését megtagadta. A munkások erre gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy kimondják a sztrájkot. Mikor a hangulat komoly jelentőségét látták, a gyár tulajdonosai hajlandók voltak 10 százalék engedményt tenni, ezt azonban a munkások nem fogadták el és tegnap reggel 8 órákor testületileg kivonultak a gyárból, miután az igazgatóságot sztrájkkielégülésről formalisan értesítették. A munkások a gyár melletti mezőn ütötték fel a sztrájkpanyát, ahol gyűlést tartottak és elhatározták, hogy a munkabálépéstől mindnyájan tartózkodnak mindaddig, a míg az igazgatóság követelésüket nem teljesíti. A sztrájkolónak a helyzete igen jó, mert legtöbbszörre birnak valamelyes vagyonnal s a sztrájk nagy ellensége, az éhség nem kényszerítheti őket az ajánlat elfogadására. A gyárnak pedig a megkezdett munka befejezése óriási érdeke, mert a nélkül munkába kezdeni nem lehet, a mi pedig a gyárnak óriási veszteséget okozna.

— **Kolduló ügyvéd.** Megirtuk a napokban hogy dr. *Schwarz* Lajos ügyvéd, ki ellen a temesvári kir. törvényszék körözvényt bocsátott ki, jelenleg, mint koldus, Amerikában tengeti életét. *Schwarz* Lajos még három évvel ezelőtt egyike volt a legbefolyásosabb embereknek Temesvárott. Ugy politikailag, mint társadalmilag vezető szerepet vitt. Mint az egyik temesvári takarékpénztár ügyésze, értette módját, hogy ügyvédi irodáját virágzóvá tegye. Nagy jövedelme azonban nem futotta azokat a veszteségeket, mik a szenvedélyes hazardjátékost a kártyasztalnál érték. Eleinte klienseinek a pénzével fedezte nagy veszteségét. Később a takarékpénztárt bougratta egy nagy hi-

telmületbe, mely a nyakát szegte az ügyvédnek. Kisült, hogy a hitelügylet révén Schwarcz 50.000 korona proviziohoz jutott. Schwarcz Lajosnak le kellett mondania állásáról, ami élénk feltűnést kellett annak idején Temesváron. Teázta a feltűnést hogy közvetlenül ezután öngyilkossági kísérletet követett el. A temesvári pénzügyintézetek erre rosszat sejtve, megvizsgálták a váltóit rájöttek, hogy azok egytől-egyig hamisak. A váltóhamisító ügyvédet letartóztatták, de tekintélyes rokonai közbenjárására szabadon bocsátották. Eközben történt, hogy dr. Schwarcz Lajos egyik rokona *Hajduska Lpót*, a városi fogyasztási hivatal vezetője, a vízbe ölte magát. A szomorú esetet összefüggésbe hozták a Schwarcz váltóhamisításaival, mit a kedélyek megnyugtatására a fogyasztási hivatal megvizsgálása követett. A vizsgálat során, mely egyébként a városi tisztviselő emlékének teljes rehabilitációjával végződött, egy levélre akadtak, amelyből kitűnt, hogy *Hajduska dr. Schwarcz Lajos* rokonságát 40.000 koronával fizette meg, amely veszteséget a szerény igényű, szorgalmas tisztviselő nem bírta elviselni. Dr. Schwarcz miután helyzete Temesvárott lehetetlenné vált, családjával kivándorolt Amerikába. Ottani helyzete pedig ismeretes.

— **A temesvári új püspökség ügye.** A múlt év október havában megtartott nagyszabeni kongresszuson a Temesvárott felállítandó új gör. kel. román püspökség ügyét jelentéssel végett kiadák az aradi szentszéknek. Ez azonban ellene van az új püspökség terveinek, ami könnyen érthető, ha tekintetbe vesszük, hogy ezáltal az aradi egyházmegyéből kihalnak a négy leggazdagabb esperességet: a temesvárit, lippait, bánátokmlósit és bélicit. A püspökség ügye azonban szóvá fog tétetni, még pedig interpelláció alakjában az április 17-ére Aradra összehívott zsinaton is, mert az érdekelt esperességek képviselői erélyesen követelni fogják, hogy személyes és anyagi érdekek miatt ne gördítsen akadályokat a terv megvalósítása elé. A zsinaton az aradiak és temesváriak közt előreláthatólag izgatott vitákra kerül a sor.

— **Öngyilkosság a kórházban.** Az aradme gyei kórházban ma este két beteg leány valami fölött összezdördült. A veszekedés egyre hevesebb lett és közben az egyik leány valami olyasmit mondott a másikkak, amit az nagyon szívére vett. Valahonnan *oltatlan meszet* szerzett és *megette*, úgy hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Fölgyógyulásáhnz nincs remény.

— **Halálos kulfuras.** Békéscsabáról írják, hogy a Vészto melletti Koti állomáson halálos szerencsétlenség történt. Az új kutat furó munkásokra zuhant az állvány és maga alá temette az ott dolgozó munkásokat. *Marhás Sándor* napszamos azonnal meghalt. Nyolc gyermeke és felesége siratja. Kilenc munkás kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a gerenda kicsuszott a vaskapocsból, minek következtében az egész állvány összedőlt. *Csáki Jenő* főszolgabíró a vállalkozó ellen nyomban megindította a vizsgálatot.

— **Furcsa jövedőmondás.** A budapesti rendőrség letartóztatott egy tolvaj cigányleányt, aki jövedőmondás ürügye alatt egész halom lopást követett el. A tolvaj cigányleány *Kozák Dida.* A bécsi-uton O-Budán *Engler Ignác* né napszamosnőhöz szegődött és erőnek-erejével jövedőt akart mondani. Később, amikor az asszony nem akart szóba állani a leánnyal, kenyeret kért, majd sietve elment. Az asszony csak ekkor vette észre, hogy eltűnt a pénztárcája, amelyben aprópénz és egy aranygyűrű volt. A rendőrség letartóztatta a leányt, akinek a szoknyája ráncában megtalálták az ellopott pénztárcát.

— **Egy királyné ruhátára.** Nincs asszony Európában és alkalmasint Amerikában sem, akinek annyi témérdek gyönyörű ruhája volna, mint *Margit királynének*, *Umbertó király öze-*

gyének. Az özvegy királyné mase vesz föl egy ruhát többször, mint legfőljebb ötször, legyen bár ez a ruha még olyan drága és gyönyörű is. Az így elviselt ruháit a komornáinak ajándékozza, akik mind meggazdagodnak az özvegy királynének ebből a jó tulajdonságából. A ruhákat ugyanis eladják gazdag angol, francia és amerikai asszonyoknak, akik a királyné köntöseit szívesen fizetnek még többet is, mint a mennyibe az ujonnan kerülne. Egyet azonban mindig leszed az özvegy királyné a ruháról, mielőtt e' ajándékozza: a csipkét. Szenvedelmesen szereti és gyűjti a csipkét, az őve a világ legdrágább csipkekeszkenője is, amelynek az értékét 150.000 frankra becsülik. Ez a finom lengesség olyan könnyű mint a hab és összegyürve befér egy aranygolyócskába, amely nem nagyobb meggyorónál.

— **Birtokcsere.** Az aradi kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában a következő birtokát ruházások jegyeztettek föl: *Deritzki Judit* eladja az aradi 4681. és 3219. sz. tjkvben felvett ingatlanokat 1200 koronáért dr. *Szabó Mihály* és neje *Szedlacsok Borbálanak.* *Papp András* és neje *Szénássy Erzsébet* eladják *Pernyáva* legelő sor 18. sz. házat *Morschel György* és neje *Niesz Antóniának* 900 koronáért. *Mezey József* és neje *Gál Amália* eladják *kápolna-utcai* 8b. sz. házat 11600 koronáért *Szkalla Józsefné Arnold Evának.* *Korber Mihály* eladja az aradi 869. sz. tjkvben felvett 146 □ öl üres telket 2200 koronáért *Jeney László* és neje *Farkas Teréznek.* *Erdei Lajosné* és *Kovács János* eladják az aradi *Dameter-utcai* 60. sz. házat 5400 koronáért *Nagy Kálmán* és neje *Haidvogel Paulának.* *Purmann Antónia* eladja az aradi *Dameter-utcai* 95b. sz. házat 10200 koronáért *Panián Györgyné Pellisek Eugenának.* *Sirián Száva* és neje *Fericsán Lenke* eladják az aradi *borju-utcai* 11. sz. házat 1200 koronáért *Nyegrú Mihálynak.* *Szűsz Sámuelné Fink Nanetta* eladja az aradi séga-pécskai ut 19. sz. házat 4000 koronáért *Winkler Károly* és neje *Nagy György Katalinnak.*

— **Jótekonyság.** Az aradi Kossuth asztaltársaság egy megbízott választmányi tagja által a város szegényházi apoltak közt tíz koronát osztatott ki, fogađa ezen adományért e helyen is a szegény apoltak halás köszönetét.

— **Felfedezni azokat a forrásokat, ahol szolid készítményeket jutányos árban lehet kapni, nem mindenkinek sikerül, soknál hiányzik az idő, soknál a szakismeret.** *Porter Vilmos Nagy* Aruháza olyan vállalat, a hol a közönség feltűnően jutányos árak mellett kitűnő gyártmányokat kap. Nagy tömegben fel vannak ott halmozva a legkülönfélébb diszmutárgyak férfi divat-cikkek, háztartási dolgok, nipp tárgyak sport és utazási szükségletek és gyermekjátékok. Dívalos nyakkendők valamint nap és esőernyők a legnagyobb választékban kaphatók.

— **Hazánk legjobb fürdője, a kéndus és konyhasós természetes meleg forrásokban gazdag Herkulesfürdő, az ideális nyújtja az ismert ötven százalékos árkedvezményt júliusig és augusztus 26-ika után a szerényebb jövedelemmel bíró közönségnek.** Ismeretes, hogy e világhírű fürdő forrásai csalhatatlan sikerrel használhatók ischias, idült csusz, köztvény, bőr és esonbetegségek, aranyér, altesti bántalmak, vesebajok, vérszegénység, női bántalmak és ezek utóbajai ellen stb. Dicséretre méltó hazafias cselekedet az igazgatóság részéről, hogy az említett kedvezmény által lehetővé teszi az intelligens közeposztálynak is, hogy Herkulesfürdő forrásainak gyógyító és üdítő hatásában részesülhessen.

— **Köszvényes és csuzos betegeknel kitűnő eredménnyel alkalmazzák az orvosok a Zoltán-főle kenőcsöt, mert ez még oly betegeknel is, kik évek óta szenvedtek, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idézett elő.** Üvegje 2 korona *Zoltán Béla* gyógyszerárában, Budapestén.

— **Állásokat nyerni legbiztosabban csakis az „Országos Általános Pályázati Hirlap“ útján lehet, a mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes be-töltendő állásokról. Az állástadó is nagyobbbrészt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási magántisztviselői, gazdasági, hivatalsozgai, pénzügyri, kereskedelmi, könyve ői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a „Jegysek és Házasulandók Lapja“, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetés egy negyed évre 4 korona, egyes szám 40 fillér, mely bélyegben is küld-**

hető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselői fiókkiadóhivatalok vezetéseire, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— **Idősnek látszó arcok fiatal, üde kinézést nyernek, ha a világhírű teljesen ártalmatlan valódi angol Balassa-féle Ugorkatejjel ápolják.** E páratlan szépitőszer pár napi használat után eltávolít ráncokat, redőket, pattanást, szeplőt, májfoltot az arcról. Üvegje 2 korona, hozzá valódi ugorkaszappan 1 kor. és puder 1.20 korona. Kapható minden gyógyszerárban. Postán küldi *Ballassa Kornél* gyógyszerártára, Budapest-Erzsébetfalva. Övakodjunk az értéktelen utáztatoktól. Főraktar Aradon Földes Kelemen gyógyszerárában, Vojtek és Weisz drogueriában. 3413

— **Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „Házasulandók Lapja“ útján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeret-séget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt.** Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hirlap“-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. 326

— **Egészséges gyomorhoz mindenekelőtt rendszeres emésztés szükséges.** Sajnos, éppen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, almatlanság, főfájás, kólíka, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvószert használni, mely ugy a gyomrot, mint az egész emberi szervezet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a *Brády-féle Máriacelli* gyomorcsépek, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorba-joknál. Üvegje 80 fillér a gyógyszerárakban. Utáztatoktól óvakodjunk.

— **Parketta tükörfényes lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona.** 44

— **x— Pármal ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcobrt finomítja, üditi, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcobrűek is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas partolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készíti *Szabó Béla* pipereszappangyáros, Miskoccon. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz gyógyáru kereskedésében és *Maresch Gyula* üzletében. 611

— **x— A ház főkéssége, a gazdaság, szólótermeles, gyülmölcsfanevelés, baromfitenyésztés jövedelmezőségének ugyszólván alapfeltétele a szép, illetve jó kerítés.** Mert lehet a ház diszes, ha rozszant, idomtalan léckerítés éktelenkedik előtte, a ház se tetszik szépnek, ellenben ócska házájat is kedvessé széppé teszi a mai kor igényeinek mindenben megfelelő — sodroykerítés. Akár diszes utcai, — akár pedig bár egyszerű, de évtizedekre szóló jó erős gazdasági kerítés szükséges, igényünket sehöl jobban ki nem elégítik, mint ha *Haidekker Sándor* Budapesten, VIII. Üllői-út 48. szám alatti kerítésgyárához fordulunk.

Báró, akit a felesége üldöz.

(A szakácsnőből lett báróé.)

— Az *Aradi Közlöny* tudóatőjától —

Arad, Április 16.

Március havában bejárta a lapokat, hogy az agg *Nugent* báró eltűnt budapesti lakásáról. Ugy irták, hogy *Nugent* egy elszegényedett család sarja. Összefüggésbe hozták a nevét valami titkos dologgal és irták arról is, hogy e titkok kifürkészése miatt párisi detektívek bolyongnak a gróf lakása táján.

Immár kiderült, hogy *Nugent* nem tűnt el, hanem *menekül* egyik rejtékből a másikba, hogy utol ne érje — a tulajdon felesége.

A történet hőse az agg, hetven éves báró. *Nugent* 16 éves korában származott át Angliából hazánkba, hova a hadsereg ktelékébe hozta *Marschall* gróf őt. Itt idegen hangzású neve mellett magyar érzelmű ember vált be-

lőle, utóbb megrősülve, Székesfehérváron települt le, hol fia, akik most a közös hadseregnek tisztjei, s a főgimnáziumnak voltak tanulói, leánygyermekai pedig a megyebeli előkelő családok körébe mentek nőül, ma magasrangú törzstisztek nejei. Közben báró Nugentnek elhunyt a felesége és özvegyiségének egyik öntelepült pillanatában megejtette egy nő, a *talajdon szakácsnéja*, a kit feleségül is vett, családja minden tudta nélkül és ezt, miután az öreg báró nagyon restellte a dolgot, két évig titokban is tartotta.

Zivatrosszá változott ez időtől kezdve az agy báró élete, aki „szegény” lett, bárha vagyona ma évi 20.000 korona évi jövedelmet biztosít neki.

Körülbelül nyolc évvel ezelőtt, amikor már szinte elérhetetlen hosszúra nyúlt az agy bárónak az általa megindított válóper eldöntének ideje, menekülni próbált — házasságának zivatartarai elől. Olaszországban, Livornóban vásároított egy villát, ott éledegéld majd nyolc évig nyugodtan háborítlanul, gyakran meglátogatva szerető gyermekkel.

A békében töltött időknél azonban vége szakadt, a mikor báró Nugentnek holtartózkodását; megtudta családi életének megzavarója, a ki újból hatalmába akarta keríteni az öreg urat, különösen az alimentáció fizetése végett. Konsuli beavatkozást vont maga után akkor a dolog, — mire azután megjelentek az ominózus hírek a lapokban, hogy báró Nugent elűnt. E híresztelés azon alapult, hogy báró Nugentnek ismét nyoma veszett, — de csak egy személy előtt, akinek üldözésével elől a család újabb biztos menedékhelyet akart szerezni.

A szakácsnőből vált báróné pedig azt állítja, hogy neki még mindig jussa van a férjéhez, akinek odaadta a flatalságát és már jobb családban is történtek nagyobb szerencsétlenségek. Például a szász udvarnál. A grófné azt is mondja még, hogy nem ő előle, hanem a zaklatók elől szökött a báró messze tájakra és meg van győződve, hogy az első találkozásnál keblére ölölheti a férjét, akit kikutat, bárhova rejtsék is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elmozdított kir. közjegyző. Még 1897 bezagysoztathadt szennvedett *Zanathy Mihály* nagykárolyi kir. közjegyző, a ki azóta testileg és szellemileg teljesen beteg volt, úgy, hogy hivatasát is alig teljesithette. A kir. közjegyző azonban mégis hivatalban maradt mindaddig, míg a testi és szellemi folytatkozásához még az anagromlás is párosult. *Zanathy*nak ugyanis lefoglalták mindent, még a közjegyzői óvadékát, is, úgy, hogy a közjegyzői kamara f. évi február 23-ig adott halasztást a közjegyzői óvadék pótlására. A megindított fegyelmi vizsgálaton *Zanathy* erősen küzdött az ő fegyveimibe vonasa ellen, a bíróságok idézésére meg nem jent, írásbeli mentegetést és igazolását megtagadta s bár az összes szakértő orvosok szellemi munkára teljesen képtelennek s gyógyíthatatlan agysági butaságban szenvedőnek mondták, tiltakozott elmozdítása ellen. A debreceni törvényszék mint közjegyzői fegyelmi bíróság azonban az orvos akertök véleménye alapján elmozdította *Zanathy Mihály* kir. közjegyzőt állásától. A kir. kuria fegyelmi tanácsa ma *Sebestyén Mihály* elnökleje alatt s *Tassy Pál* koronaügyés helyettes indítványára ma *helybenhagyta* az elmozdítást azzal, hogy *Zanathy Mihály* végképen képtelennek mondatik ki a közjegyzői tisztség viselesére.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Déli Jég- és Biztosítósító Tarsaság A f. é. március 10-én Triestben megtartott közgyűlésen bemutatott 1903 évi üzleti jelentésből a következő főbb tételiek kiemelendők: A jégbiztosítási ágazatban: Bevétel K. 4.013.543.—, az előző évben K.

3.738.626.—, Kifizetett károkat K. 3.421.138.—, az előző évben K. 3.210.846.— Tűzviztosítósításokért befolyt K. 1.896.527.— az előző évben K. 1.526.276.—, míg a károkat — a kártartalékok figyelembe vételével K. 1.226.814.— szükségeltettek az előző év K. 874.248.— ellenében. A tűzviztosítási díjtartalék 763.188 koronáról 948.286.— koronára emelkedett és minden tehertől menten a díjbevételek 50% át teszi ki A mérleg (a K. 28.106.— nyereséggel együtt) K. 230.749.— felesleggel záródik, mely az alapszabályszerű levonások után részvényenkénti K. 24.— osztalékot enged meg. — A díj- és nyereségi tartalékalap K. 3.156.425.— úgy hogy a tarsaság biztosítéki alapjai a K. 3.000.000.— teljessal befizetett részvénytőke hozzászámításával, K. 6.156.425.— rugnak. — Az igazgató tanácsban dr. *Neményi Ambrus* orsz. képviselő beavasztatott.

Budapesti áru- és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 16.

Debitőzsdé. Buzakinát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Lanyha irányzat mellett 10.000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek közül rozs és zab 5 fillérrel olcsóbb. Időjárás szép.
Esti tőzsdé. Berlin 2 olcsóbb.

Zárhat 12 órákor:

Buza áprilusra	7.78—7.79
Buza májusra	7.88—7.94
Buza októberre	7.79—7.80
Rozs áprilusra	6.26—6.27
Rozs októberre	6.40—6.41
Zab áprilusra	5.18—5.19
Zab októberre	5.45—5.46
Tengeri májusra	5.10—5.11
Tengeri júliusra	5.20—5.21
Répe augusztusra	10.95—11.05

Zárhat 5 órákor:

Buza áprilusra	7.78—7.79
Buza májusra	7.78—7.79
Buza októberre	7.77—7.78
Rozs áprilusra	6.26—6.27
Rozs októberre	6.41—6.42
Zab áprilusra	5.18—5.19
Zab októberre	5.44—5.45
Tengeri májusra	5.09—5.10
Tengeri júliusra	5.20—5.21
Répe augusztusra	10.95—11.05

Zárul 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	643.50
Magyar hitelrészvény	761.25
Lezámitolóbank részvény	439.—
Rima-Murányi vasmű részvény	489.50
Osztrák-magyar államvasutó részvény	643.50
Közuti vasút	579.—
Városi villamos vasut részvény	338.—

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szőlőkőről este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.08
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyevonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyevonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyevonat reggel 7.10	Vegyevonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.08
Vegyevonat d. u. 12.06	Vegyevonat délelőtt 11.—
Gurahonig sv. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sv. este 9.20

NAPIREND.

Április 17. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Miseric. — Protestáns naptár: Miseric. — Görög-keleti naptár (április 4.): József. — A nap két 4 óra 53 perckor, nyugszik 6 óra 34 perckor.
Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11½—12½ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1½—2½ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklémuzeum helyisége mellett Ülésterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Elvéteve csapadék, keleten hűvösebb.

Április 17. Az aradi márciusi ifjak táncvígvalma (Városliget). — Az aradi izraelita jótékonyegylet közgyűlése délelőtt 11 órákor (Hitközségi épület.)

Április 18. A Kossuth-asztaltársaság iparpártolási alosztályának ülése este 8 órákor (Jópászter.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. B. Zöldes. Föltétlen becsületstértés, még pedig a vastagabb fajtaból. Leghelyesebb, ha bíróság utján vesz elégtételt. Ha más durvaságra ragadtatja magát, az embernek azért nem szükséges okvetlenül botrányhóssá lenni. A bíróságnál remélhetőleg az erősebb mértéket fogják alkalmazni az illetővel szemben.

K. Arad. Kereskedelmi iskolai érettségi.

Kereskedő. Arad. Az ön kedvéért utána néztünk a dolognak. A mikor az Aradi Kereskedők Köre *Tedeschi* Viktort elnöké választotta, a kör titkari *Sági Henrik* és *Nemess Géza*, pénztárosai *Weinberger János* (a ki ma is az) és *Keppich Zsigmond*, alelnöke *Wechsler József* volt. A tiz év előtti választmányi tagok közül ma is tagjai a kör választmányának: *Meer Armin*, *Scherhag Ernő*, *Zimmermann Ignác*. A számvizsgáló bizottság elnöke is ugyanaz, a ki tiz év előtt volt: *Bing Ede*.

Tengeri betegség. Szemeremes Borbála. Április. Nem közölhető.

R. A. Lippa. Nekünk ugy adták elő az ügyet, ahogy megirtuk. A rektifikációt nem tartjuk szükségesnek.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1904. évi április hó 17-én:

Bérletszűnet. Bérletarímet.

Délután 3½ órákor, fél helyárákkal:

A takarodó.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Bayerlein F. Fordította: Zboray Aladár.

S Z E M É L Y E K:

Volkhardt Klári	Békés Gyula	Lehdenburg Queiss	Bónis Lajos
Lauffen Höwen	Aranyosy J.	Mihalek	Györe Alajos
Helbig	Ternyei L.	Hadbíró	Ligeti V.
	Marton M.	Ordonanc	Juhász József
	Arkossy V.		Juhász S.

Kezdete délután 3 és fél órákor.

Bérlet 186. sz. Páros.

Este 7½ órákor, rendes helyárákkal:

Mátyás diák.

Eredeti életkép dalokkal és táncjal, 3 szakaszban. Irta: Balogh István. Zenéjét szerzette: Egressy Béni.

SZEMÉLYEK:

Mátyás diák Kupa	Ternyei L.	Wlad Marci	Szadai F.
Mátyás Rebeke, neje	Békés Gyula.	Egy zarándok	Juhai József.
Zsigmond Katalin	Pajor Agnes.	Lőrinc, apród	Aranyosy J.
Czinkó Mihály	Arkossy V.	Gyékén, pór	Juhász S.
Idegen nő	Póti Frida.	Káka, pór	Ligeti V.
	Györe Alajos.	Orsi, prépost	Bónis Lajos.
	Csigaházi E.	Kalecsai Imre	Németh J.

Kezdete este 7 és fél órákor.

Gizella-egylet

és első biztosító intézet

katonai szolgálat esetére

vezérképviselesége irodáit

Salacz-utca 4. sz. II. emelet helyezte át.

Férfi és női üzletszerzők fix fizetéssel és jutalék mellett felvételnek.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
üzletemben állandó

Olcsósági tárlatot

nyitottam, melyben antiquar könyvek, hangjegyek, rézmetszetek, szinnyomatok stb. meglepő jutányos árakon igen nagy választékban kaphatók.

Egész könyvtárak vétele és eladása.

Olvasó-egyleti könyvtárak igen előnyösen való berendezése, vagy kiegészítése. **Jókai** összes műveinek nemzeti kiadása kitűnő állapotban, félbőr kötésben 100 kötetben antiquarice **140 frtért**, egy 18 kötetes

Pallas-Lexikon

igen jó karban **60 frtért** és egyéb kiváló művek nagy választékban antiquarice kaphatók.

Nagymennyiségű olasz, angol, orosz és svéd könyvek raktáron.

Levélpapírok leszállított árakon. **Irodai-cikkek**, papírneműek, írószer, üzleti könyvek stb. teljes raktára.

Egyben ajánlom

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

melyben az összes újdonságok azonnal kaphatók. Magyar, német, francia és angol irodalom. Havi kölcsöndíj 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként 8 fillér.

Pontos kiszolgálás vidékre is.
A könyvek újak és tiszták.

Uj magyar, német, francia és angol jegyzékkel készséggel szolgálom vidékre bérmentve. Legújabb érkeztek: Edmond Rostand: A napkeleti király kisasszony. Ferenczy Ferenc: Flirt, Tömörkényi István: Gerendás szobákból, Dénes: Nemes Károly pályafutása, Herczeg: Kéz kezét mos, Szécsi: Utazás az özvegység felé, Faragó: Katinka grófnő, Verne: A két Kip-testvér, Gréville: Egy régi háztartás, Szikra: A fölfelé züllők, Kenedi: Lőporfüst, Uj Monológok. Zobelitz: Krach, Amy Wothe: Verfenst Zobelitz: Gräfin Langeweile Viebig: Das schlafende Heer, Tinayre: Das Haus der Sünde, Mattasich: Memoiren aus den letzten Jahren, Budde L: An stillen Wassern, Bilse: Aus einer kleinen Garnison, Zobelitz: Der goldene Käfig, Valdagne: Vicaisens Beichte, Georgy: Gross Berlin-Frau Schlitze, Rose: Kerlchens Flitterwochen, Eschtruth: Jedem das Seine, Birkenfeld: Der Oger, Mann Thomas: Budenbrook (Verfall einer Familie), Willy: Un vilain monsieur, Saussay: Chair épaouies stb.

30,000 kötetes

zenemű kölcsöntár,

melyben minden új zenemű azonnal kivétel. 259 oldalas zenekölcsöntári jegyzék. Vidéki bérloők is a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesülnek. Kölcsöndíj a zenekölcsöntárban havi 1 K. 40 f., vagy hangjegyként 14 fillér.

Kiváló tisztelettel

Kerpel Izó,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése, antiquariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára.

Andrássy-tér 20. (Fischer-palota.) Telefon 385.

CSARNOK.

A kecskéék.

Irtó: Abonyi Árpád.

(Vége.)

Másnap délben, midőn Argyelán hazakerült a munkából, az asszony elébe sietett és elmondta, hogy mi történt.

— Danil bátyád rám támadt — mondotta szégyenkezve.

A fiu megbiccentette fejét.

— Ugy . . . elhiszem — dunnyogta vállát vonva.

— De nem úgy! — tiltakozott indulatosan az asszony — mert leforráztam egy fazék vizet. Mérgiben aztán neki esett a jószáguk és elhajította.

— Eladhatja, ami az övé.

— De a te kecskéidet is elhajította!

A fiut mintha kígyó marta volna meg erre a szóra.

— Az én kecskéimet is? — kérdezte föl szíszszeneve.

— A tiedet is . . . Mind, mind!

Árgyelán az ólakhoz futott s mikor meggyőződött róla, hogy az asszony bizony igazat beszélt, istentelen káromkodásra fakadt. Meg-elevenedett, megnőtt, kigyult az egész vézna ember: olyan volt, mint egy eleven fákiya.

— Jaj, a tolvaj! — kiabálta ököibe szorult kézzel s rikácsolt dühében, mint egy bolond. — Jaj a bitang! Elvitte, elvitte! És be fogja inni a zsidónál . . . mindent be fog inni, mindent!

— Mi lesz tej nélkül, turó nélkül? — sópánkodott az asszony.

— Ha elvitte a kecskéimet meghal — sziszegte dühösen a fiu.

— Eredj utána!

— Most menjek utána? Tegnap óta mindent eladhatott . . . Várni kell, amíg megjön.

Aztán egy hétig várakoztak rá állhatatosan, míg végre — ugy kora hajnali fél négy óra tájban — csakugyan megjött. Rekedt kurjantása már benn az erdőben bírul adta, hogy megjött. Erre a kurjantásra Argyelán is, az asszony is kiugrottak az ágyból s kiszaladtak az udvarra. A máskülönbön bamba és gyáva fiu olyan volt most is — egy hét múlva — mint egy dühös majom. Ő pillantotta meg először a bátyját, — de milyen állapotban volt a máskor rendez, sőt csinos Danil! Egy rongyos ing és egy lábravaló volt mindössze rajta, egyéb semmi. Fején ócska szalmakalap, arca csupa rászáradt vérholt, daganat és sárpecsét. Valahol nagyon elverhették. Szemei révedezve pislogtak üregekben, hátát egy fenyőfa gyantás törzsének támasztotta. Részeg volt most is, mint egy ágyú.

— Hát most már . . . itthon vagyok, — motyogta nehéz szájjal.

Az asszony összecsapta kezeit.

— Jézus! Mindent elivott, mindent, mindent . . . elivott.

— Hol vannak a kecskéim Danil? — kiáltott rá a fiu.

— Kecskéid? — dadogta a legény s fel-puffadt arca mosolyra torzult. — Itt vannak a kecskéid — folytatta vigyorogva s összeszorított markát nyújtogatta a fiu felé, — még maradt nyolc picula (nyolcvan krajcár) az árukból ez a tied . . .

Most aztán előbb hozzá rugott a fiuhoz, aztán a hájába akart kapaszkodni, de Florica megragadta hátulról és lerántotta a földre. A küzdelem alig tartott egynehány másodpercig. Mire az asszony is, a fiu is kimerülve fölkelt a földről: Danil keresztülhasított torokkal, élettelenül feküdt a fenyőfa alatt. Argyelán kése borzasztó sebet ejtett a szerencsétlenül. — Szörnyet halt abban a pillanatban.

— A pénzt — lihegte a fiu, miközben keze fejével letörölte homlokáról a verejtéket.

Az asszony letérdelt a halotthoz és erőszakkal kivette markából a göcsösen odaszorított néhány pénzdarabot.

— Csak nyolc picula, — mondotta siránkozva, — mi lesz velünk, Argyelán, miből élünk?

A fiu is legugolt a halott mellé és mindeütt körültaogatta.

— Semmi — mormogta elkeseredve, — mindent elpredált.

Rövid hallgatás után felsóhajtott és halkán megszólalt.

— El kell dugnunk, meg ne tudják a zsandárok . . . Tegnap este mintha láttam volna kettőt a „Szopornica“ alatt. Fogd meg Florica az egyik karját, vigyük . . . Azt gondolom, hogy jó lesz, ha oda viszzük . . .

— Oda, oda — sürgette nyugtalanul az asszony — a hangyákhöz.

— Lassankint virradt.

A „Magura mare“ havas szikla-kupjai vörhenyes színt váltottak odafenn a magasságban; itt-ott már hallani lehetett vijjongó, rövid kiáltását a sasnak s munkához látott a fatörzsek szorgalmas kopogatója, a harkály is valahol a végtelenségbe nyúló kincstári erdőség mélységeiben. Reggeli hat óra tájban a nap már abba a bokrok sűrűségében rejtőzködő, páfránnyal és fűvel körülvett árokba is leküldte csillogó sugarait, ahol a nagy Danil hulláján ezer meg ezer erdei hangya nyüzsgött.

A halott eltemetésének ez a vad havasi módja ezuttal nem sikerült.

Hét óraker a két cirkáló zsandár már ott állt az árok mellett. Pár perc múlva pedig feltűzték fegyvereikre a szuronyt s gyors léptekkel tartottak a Popszavin fiuk tanyája felé.

Sz es z ü z l e t .

— Április 16. —

Ma jegyzéseink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12:80—13— korona mmázeánként.

NYILTTÉR.*

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLO ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvételnek.

Az álláskövetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi festék- és anyagáru üzletbe ügyes segédet. Aradi fűszerkereskedés részére idősebb, gyakorolt segédet.

Aradi fűszerkereskedésbe erős, ügyes segédet. Aradi rőfösáru üzlet részére, intelligens fiatal segédet.

Aradi díszmű- és játékaru üzletbe, szakképzett a kirakatröndözést értő segédet.

Vidékre aridivat üzletbe, német és románul beszélő fiatal segédet.

Vidéki városba, borsgyőkereskedés részére fiatal, magyarul és németül, esetleg románul beszélő irodalmi gyakorlott.

Vidéki városba a kézműáru üzletben teljesen jártas idősebb segédet.

Vidéki városba fűszerüzlet részére fiatal segédet.

Vidéki vasáru üzlet részére szakképzett segédet.

Vidékre a fűszer és csamege üzletben jártas segédet, ki a tót nyelvet bírja.

Vidéki városba, fűszer- és vasáru üzletbe szakképzett fiatal segédet, ki a tót nyelvet jártas.

Vidéki mezővárosba a rőfös szakmában jártas ügyes, fiatal segédet, ki a tót nyelvet beszél.

Több rőfös és vegyesáru üzlet részére a román nyelven jártas fiatal segédet.

Ajánlunk:

Mérlegképes könyvelőt, aki a magyar-, német-, román és francia nyelven és levelezésben, valamint az utazásban jártas.

Az egyszerű és kettős könyvelésben, valamint a magyar és német levelezésben jártas, kereskedelmi képzettséggel bíró alkalmazottat.

Az egyszerű és kettős könyvvézetésben jártas szép írású nő alkalmazottat, kezdő állásra.

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró, magyar-, német- és románul beszélő fiatal embert irodalmi gyakorlattal.

A fűszer- és vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLO USZTÁLYA.

Klein Sándor, Kerpich Zsigmond,

titkár. 198 elnök.

Krausz Paulin

kölcsönkönyvtára,
könyv- és papirkereskedése
ARADON Deák Ferenc-u. 2. sz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, miszerint raktáram tulajdonsága folytán készleteimet új és antiquar könyvekben, valamint papírárukban leszállítani vagyok kénytelen, miért is azoknak árát

meglepően jutányosan
állapítottam meg.

Írószerek és
irodai cikkek
nagy raktára.

Divatos levélpapírok.

Imakönyvek.

Képes könyvek és ifjúsági iratok óriási készlete.

Üzleti könyvek.

Képes levelezőlap-albumok
a legolcsóbb árakon.

Az összes bel és külföldi divatlapokat és folyóiratokat állandóan raktáron tartom és megrendelés esetén házhoz szolgáltatom. 1216

75.000 kötetes

kölcsönkönyvtáram

magyar, német, francia és angol legújabb pótjegyzékei megjelentek, melyeket készséggel megküldök ingyen és bérmentve.

Minden újdonság azonnal kapható!

Havi kölcsön díj 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként 8 fillér.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás!

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin.

Figyelmeztetés.

Egy idő óta valamely haszontalan egyén ablakomba szemérmetlen cédulákat ragaszt, mivel ily dolgot csak aljas gondolkozású ember tehet és más módomban nincsen, ezt ketlőn megleckésztetni, inasaim által megfigyeltetem és annak módja szerint fogok vele elbánni. Mire tudom elmegy a kedve ily dolgot még egyszer művelni.

1176

Básztian József.

Ajánlunk háztartási, mindennemű ipari czélokra, ugyszintén

vasaláshoz

elsőrendű, száraz, darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Felhívjuk igen t. vevőink

figyelmét

azon körülményre, hogy takaréktűzhelyben főzésnél szénrel való tüzelés gyors, takarékos és igen olcsó.

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Kályhák fűtésére ajánlunk elsőrendű, darabos, magas hőfoku salonnal

fűtő kőszent

100 kiló 3 korona 40 fillér

darabos elsőrendű légszesz pirszenet
(Coaks.)

Ugy az aradi gázmű mint porosz minőségűt is tartunk raktáron. — Legjobb kétezzer mosott, valódi porosz

kovács-szenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítására fél nap időt kérünk s azt díjmentesen saját kocsinkkal eszközöljük.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

A hajhullás és korpaképződés, valamint mindennemű hajbetegség legbiztosabb és leggyorsabb gyógyítószere a

Zalán és Vellner-féle

Petrolin-Hajszesz.

Pár napi használat után már bámulatos hatással van úgy a hajra, mint a fejbőrre. A fejbőrt erősíti és tisztítja, miáltal a haj újra kinövését nagyban elősegíti. Szagtalan.

1 üveg ára 1 korona.

Kapható Aradon:

Földes Kelemen

gyógytárában, Deák Ferenc-utca. — Főszékhely: Zalán Béla kosmetikai cikkek laboratoriuma Szabadkán. 1072

A volt RÉVÉSZ-féle végeladás

összes könyv- és papírárukat

főüzletünkbe

Templom- és Kazinczy-utcák

sarkára

vittük át.

Az összes áruk, ugymint:

Regények.

Ifjusági iratok.

Jogi könyvek.

Irodai és levélpapírok

Imakönyvek.

Üzleti könyvek.

Zenták. Irónok, stb.

az

eddigi olcsó árakon

lesznek árusítva.

Kiváló tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

ARAD.

Oicsóság! Telkiismeretesség! Saját érdekében hirdessen kizárólag LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottság! Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizusodákkal, kő- és kádfürdőkkel,

200 kényelmes lakoszobával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB A KRIEGNER-féle REPARATOR

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE! ELŐZÉKENYSÉG! SZERENŐSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

a magy. kir. szab. osztályosajáték főtárlatú helye.
110,000 aranyjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézele

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

teljes kifizetésekkel:	2% levonással:
60 évre a 10% ért. 5.40%-a	60 évre a 10% ért. 5.20%-a
40 : : : 5.80%-a	40 : : : 5.60%-a
30 : : : 6.50%-a	30 : : : 6.30%-a
20 : : : 7%-a	20 : : : 7.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÖTEL PARIS SZÁJLODA

Szájloda: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejtebb társalgóval és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és előcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felett.

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kitűnő magyar konyha, valódi liszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

REMINGTON

IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKIKÉRT
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűtés, elmezavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedül képviselője:

Dr KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. SZ. I. EM.

LEGKEDVEJEBB LEGTÖKÉLETESEBB
ARCISZÍTÓ-ÉS
SZÉPÍTŐ SZEREK:
KRIEGNER-FÉLE
-GRÉME 2. NÖR.
-PUDER 1.
-SZAPPAN 1.
FŐRÁKTÁR: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szennelt, májfoltot, pattanást, miteszt stb. és az arcnak üdéséget, fiataloságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- K., postai szétküldés naponta.
Főszékhely: Balassa Kornél gyógyszerháza: Budapest — Erzsébetfalva.

Versenyen kívül olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia
női ruha-kelme-különlegességek áruháza

LEON és OLÁI

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V., Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok

BÉCS Drednerstrasse 78-85.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

PAGLIANO-SYRUP

Óvakodjunk utánzatoktól.
Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget kérjünk, amelyen PAGLIANO GIROLAMO tanár aláírása látható.

vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biz'os sikerrel használatban.
Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár
FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)
Minden nagyobb gyógyszerárban kapható.
Raktár: Gutori Földes Kelemennél.

LEGKÜNBŐBB MINŐSÉGI
CHIFFONOK
ASZTALNEMUEK
KAVES KESZLETEK
TOROLKOZOK
TORLO RUHAK
ZSEBKENDOK
ROSENBLUH H. ES TSA.

Paplanok a legjobb kivitelben. Fagyházban kötött legtartósabb harisnyák.

Péntek délután Szőnyegmaradékok olcsó árakban.

Szőnyeg,

köztük olyanok, melyek tüzkárunknál mint kevéssé sérültek liquidáltak.

I-ső rendű Axminster plüsch szőnyeg
250/350 mtr. 36 forint, ugyszintén a még raktáron lévő sérült angol vásznak, cretonok és battisztok.

Órítai választásban színes női harisnyák irakában látható.

Kész mosó blouzok
míg a készlet tart fél áron, mivel e cikket többet nem tartjuk.

Nagy választékban férfi és gyermek szoknyák.

Vászon maradékok olcsó áron. Fehér hímzés maradékok fél áron.

CERNAVASZON
FEHERNEMÜ
OSZTALYUNK
CSAK IS A
LEGJOBB
GYARTMANYOK
EREDETI
GYARI ARAK
ROSENBLUH H. ES TSA.

PLA SÖHETEK VILMOS
FÉRFI- ÉS GYERMEK-RUHA ÁRÚHÁZA
Budapest, IV., Károlyi Városház. (Károly-körút.)
Elsőrendű legolcsóbb, legszolidabb

Új épület és gépjavitó-műhely.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szíves tudomására hozni, hogy

Aradon, Szent István-utca 9. sz. alatt egy

épület-, mű- és gépjavitó-műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó új és javítási munkákat, ugyint: vízvezeték berendezéseket, valamint mindennemű tisztes, szándos és hidmérlegeket jutányos árak és jótállás mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

KISS ERNŐ,

épület-, mű- és géplakatos.

Kovács Soma és Társa Arad, Neuman-palota.

Nagy raktár elismert legjobb K u n e -gyártmány

gazdasági gépekben.

Cséplőgépfelszerelések
és anyagok: 1000

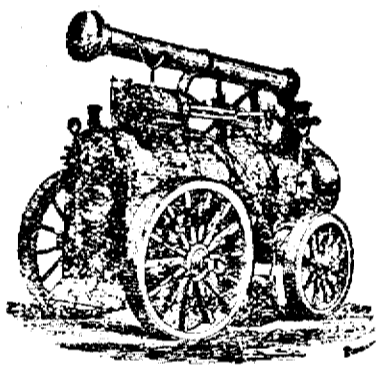
dobsin, rétegfém, szab. tőrökrosta és sziták, gépolaj és gépkenőcs, szijjak, zsák, ponyva, mentőszekrény stb.

Kovács- és gépész-

szerszámok.

Permetezők, kénporfúvók,

pinczegazdászati eszközök.

Az érdekelt
malom, gyár, bánya és cséplőgépek

tulajdonosai figyelmébe ajánljuk a legújabb 73.595/1903. IV. b) számú miniszteri rendeletnek teljesen megfelelőleg berendezett és kiállított

mentőszekrényeinket

melyeknek készletben léte a gyár és gépvizsgálatoknál szigorúan megkívánatik.

Fenti mentőszekrények kiegészítésére szolgáló egyes kellékek külön is kaphatók.

Vojtek és Weisz.

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

Építetők szíves figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. építető közönséget értesíteni, hogy helyben **Csernovits Péter-utca 14. sz. alatt**

építés vállalati irodát

nyitottam.

Ajánlkozom mindenféle építkezési munkálatra u. m. lakóépületek, bérházak, gyárak, templomok, kripták, iskolák stb. stb. stíluszerű tervezésére és felépítésére, valamint mindenféle átalakítási és javítási munkák kifogástalan teljesítésére; ugyint bármily épület elszámolások — becslések felvetelére is a legjutányosabb árak mellett.

Czélom lévén a téren való hosszú gyakorlatom és szaktudásom által — melyekből le is vizsgáztam — a lehető legjutányosabb árak mellett kifogástalan jól és gyorsan végzett munkák teljesítésével a n. é. közönség bizalmát minden tekintetben kiérdemelni, miért is szíves pártfogását kérve tisztelettel.

Kondorossy Kálmán.

Uri hölgyek figyelmébe!

Kitűnő munka és legremekőbb kivitelben készítünk a legújabb divat szerint

házi, kimenő, gyász, színházi és menyasszonyi ruhákat feltűnő olcsó árak mellett.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

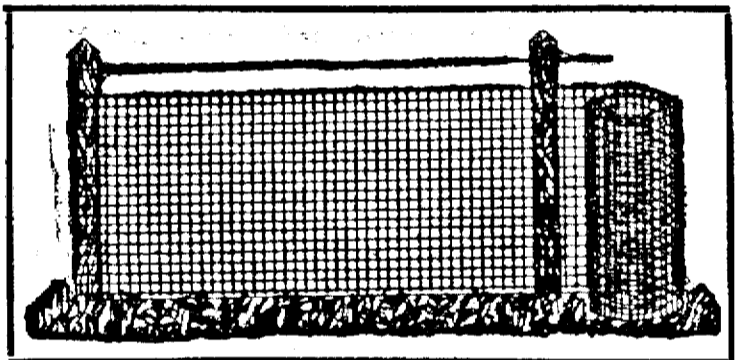
Keiser Ferencz és nővére

női divat és confection terme

Aradon, Deák Ferencz-utca 7. szám.

— Úgyes varró- és tanuló lányok felvételnek. —

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legczélyszerűbb kerítési anyagot,

mely előnyeinél fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: olcsóság.

Horganyozott vas-sodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1.80 méter magasságban 98, 104 és 90 mm. dróterősségekből.

Sodronyerősség mm: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.0 2.2 2.5 2.8 mm.

Ar □-méterenként fillér: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség mm: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.0 2.2 2.5 2.8 mm.

Ar □-méterenként fillér: 58 66 74 82 98 110 130 150 fillér.

Csomagolásért, földadási és kezelési költségekért számítok négyzetméterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Czélszerűség: A fonat elegendő súrú lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélét pedig tüskének, tehát az átmenést megnehezíti. A fonat csavarai számai — mint vékony sodronykerítetek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képesség; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálok összecsiszítása tehát ki van zárva.

Hosszú kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegessé, horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előny a fonat feszessége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérésíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tehetősebbé és szilárdabbá válik. — A tüskés sodrony méterenként ára 6 fillér.

Számos elismert-levele áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle anyagból, csinos és erős kivitelű kagylókat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és orkényrészletek vaskerítés sodronyfonat és kovácsolt vasból. Fűl- és Lantecseréket, magtároló-kerítést, szőlő- és borsókerítést, szikrapfogókat, szőlőbősség-rezést, borsórezést, szőlő- és borsó- és gyümölcs-kerítést, stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. Juttatás, postás és gyors küldemény.

Klein Ignác

gépharisnya kötődéje

Aradon, Lázár Vilmos-utca

Földes palotában (Fischer-féle butorgyár-
sal szemben.)Felhívom a n. é. közönség fi-
gyelmét jól felszereltgépharisnya kötődémre,
melyet Aradon eddig még nem léte-
zett gépekkel rendeztem be.Elvállalok mindennemű új ha-
risnyák kötését és fejelesét u. m.
keztük, kamáslik, alsószoknyák és
alsóingek és minden kötőde szak-
mába vágó új és javítási munká-
kat jutányos áruk mellett. 1112

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH ISIDOR

írás és ékszerész

ARAD, TEMPLUM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek
megvételnek. 1072

103—1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény. Arad sz. kir. város gazdasági
széke az Orozy-utca rigol kijavi-
tási, továbbá a Dezső- és Török
Gábor utcák vízlevezető árkaiknak
kikövezési; a György-utcában kö-
alapos ut készitési; a Rákóczy-
utcának a Hunyady- és Forray-
utcák közötti részének asphal-
tlan burkolási és a külvárosi
utak kavicsolási munkálatainak el-
vállalása iránt folyó évi április hó
25-én d. e. 10 órákor árlejtést tart.Kikiáltási-ár: I. Az Orozy-ut-
cai rigol kijavitása, továbbá a
Dezső és Török Gábor-utcák víz
levezető árkaiknak kikövezése 1020
korona. II. A György-utcában kö-
alapos ut készitése 2024 korona.
III. A Rákóczy-utcának a Hunyady
és Forray-utcák közötti részének
asphal-
tlan burkolása 26110
ker. 95 fill. IV. Külvárosi utak
kavicsolása 2600 korona.Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár 10%-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapirokban.Az árlejtésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árlejtés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vé-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz mellékelve van, s ha
az ajánlatot tevő kijelenti, hogy
az árlejtési feltételeket ismeri és
elfogadja.Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1904. évi április hó
5-én tartott üléséből:Kiadta:
Dr. Angel, s. k
aljegyző.**? Miért ?**

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb

Szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki

Mert ott a 602.000 kor. jutalmat

Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt

Mert ott 3-szor a 100.000 „ „

Mert ott 1-szer a 70.000 „ „

Mert ott 4-szer a 60.000 „ „

Mert ott 3-szor a 30.000 „ „

Mert ott 5-ször a 25.000 „ „

Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és —

Mert más gyűjtőde hasonló
eredményt felmutatni nem tud.A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-ik
magyar kir. szab. osztályosorsjáték május 17. és 18-án
megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{1.50}$ sorsjegyeket
koronáért rendelni**Gaedicke A. bankházánál**

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

Budapest, Kossuth-Lajos-utca II. szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az ősz-
szegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra
szívesen szolgálok. 3460

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Sziveskedjék ezimre ..... I. osztályú eredeti Magyar kir. szab. osz-
tályosorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.Az ellenérték: ..... korona utánvételezendő
postautalványon küldöm.Pontos cím: Név .....
Állás .....
Lakhely .....
Utolsó posta .....A nem
kiváltó
módszer
kijelölés

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Kellemes ízű, friss, fehér**Hajós-féle****Csukamájolaj**

ára egy üvegnek 2 korona.

Cséplőgép-, nagyobb műhely-, gyár- és malom-tulajdonosok
figyelmébe!A 78.595—IV. b) 1903. sz. nagyméltóságú m. kir. belügy-
miniszteri körrendeletnek szigorúan megfelelő, tökéletesen fel-
szerelt és kiállított 162**Mentőszekrény**

jól záró kemény faszekrényben legolcsóbb ár mellett kapható.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!A törvénye-
sen védett „Sylol“ az egyedüli szer, mely minden-
féle légzőszervi bajoknál rend-
kívüli jó hatással bír. Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti. A
testsúlyt gyarapítja. Heptikás embereknek valóságos megváltója.
Ára egy üvegnek 3 korona.

Kapható az egyedüli feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Költözők figyelmébe!

A közeledő költözők idényre ajánlom zárt, belül kárpítozott teljesen tiszta

butorszallító
kocsijaimat

6, 7 és 10 méter hosszúságban.

Költözések helyben és vidékre ruganyos nyitott és zárt butorszallító kocsik, továbbá árú csomagolása és a vasúthoz kiszállításának legelőbb árakon jóállás mellett élvállaltnak.

Egyedül nálam kapható 10 méter hosszú butorkocsi, melybe 6 szoba tölve és minden mellékberendezés kényelmesen elfér.

Tisztelettel

1180

Éliás Lipót Fia.

Uj és használt
Zongorák,
pianók és hangjegyek

az 1850. év óta fennálló üzletemben a legutányosabb árakban, kívánatra a hangszerek részletfizetésre is kaphatók, esetleg havonkénti bérlettel

bérbe is vehetők.

Zongorák: Bösendorfer, Ehrbar, Hamburger, Heoffmann, Kern, Krämer, Koch & Korselt, Luner Lyra, Petrof, Proksch, Schnabel, Stelzhammer, Stingl, Schweighoffer, Thök és Wessely gyárából valók.

Zongora javítások és hangolások elfogadtnak.

Kölcsonknyvtárban az olvasás-díj: Havonként 1 korona 60 fillér. Kötetként 10 fillér. 254

Krispin József

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 85.

4349—1904 khsz.

Hirdetmény.

Freimann Ede aradi lakos a Simándi ut és Lenkey-utca sarkán levő Lenkey-u. 4. sz. a telken egy szappanfőző és szifonfény-máz készítő telep felállítására engedély iránt folyamodván, az 1884. XVII. t. cz. 27 § értelmében a telep helyszin tárgyalására határidőül folyó évi április 21. d. e. 11 órájára kiüzetik, a melyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszin és tervrajza valamilyen az üzem módjának leírása a kaptányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi április hó 21-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekintheők a netán észrevételek írásban ugyanott előszóval pedig a helyszin tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emelődnek, s ha köztételt gátolag fel nem merülendek, a telepen edély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1904. évi április hó 12-én.

Sarlo, főkapitány.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktírat mindféle paszományos és gombkötő árúban,

u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok, selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal 526

minden e szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi-ruhákat hálót ebédülő és más butorokat 1133

a legmagasabb áron veszek.

Kívánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Ungermann Józsefné

mü-kertész

Aradon, Páltenberg Ernő-utca 2 sz.

Ajánlja magát a n. é. közén-ség figyelmébe, készít mindeanemű menyasszony és

alkalmi csokrokat u. m.

sirkoszorukat

élő és müvirágokból a leggyeszerűtől a legdíszesebb kivitelig, jutányos árak mellett. 459

Élő virágok mindenkor kaphatók.

Férj m uram sem elfelejt!

David Gyula, az első gyógyszerész és a Szent István kórház gyógyszerész-tartó, ESZÉK, város.

ANTEGRIN, H

Dr. David Viktor.

2597

1868 óta forgalomban.

BERGER-féle GYÓGY-
KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlván, Európa legjobb államában lényeges sikerrel alkalmaztatott

mindennemű bőrkütségek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, előáti kőtségek, egyrészt orr-rezeseg, ótvár, fagydag, lábujzadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fa-kátrány-nak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Ittelt bőrbetegségekkel sikerrel alkalmaztatja a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-képszappan.

A gyengébb kátrány-szappan az arcbőr tisztáltozására előváltására, a gyermekeknek vitaminnyi jóbatságai ellen felel mulhatlan bőrtisztító, mosó és fúrdósószappan mindennapi használatát szolgál. 618

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan

55% glycerin-tartalommal és finom illattal. Ara minden fajának használati utasításával együtt 35 kr. A győtyárakban és hasonló üzletekben halározottan Berger-féle kátrány-szappant kérjen és figyeljen, hogy minden címkén rajta legyen az

itt látható véd-
jegye és a
G. Hell & Co.
cégjelzés.
Külföldi dísz-
műveléssel
Bécsben 1883-ban

G. Hell & Co.
Bécs

és arany éremmel a párisi világkiállításon 1900-ban. Oly arany éremmel, kik a kátrány-szappant nem tűrhetik, szintén, mint a kátrány-ból előkötött az anthracol szappan, melyet mi szellőtű anthracol-szappan (fehér kátrány szappan) envezés alatt hozunk forgalomba. Főjelzők: 5-10%-os anthracol-szappan, anthracol-borcs-szappan, anthracol képszappan, anthracol-kőtszappan, anthracol-gyógy-szórtott-szappan. Az anthracol-szappanok orvosi kísérletek alapján kitűnőnek bizonyultak bőrkütségek és az arc tisztáltozására ellen. Ara darabonként 80 fillér.

Kapható győtyárakban és hasonló üzletekben.
G. Hell & Comp, Wien, I., Sterng. 6. 8
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thallmayer 6. Sz. Zrinyi-utca, Békéscsaba Magyarorszag összes gyógyszer-táráiban.

Raktár Aradon: Gutori Földes Kelemen és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál, és kapható az összes hazai gyógyszer-tárákban. 715

Telefon 331.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

a Szent Káromsághoz, Aradon, Szabadság-tér.

Mindennemű kül- és belföldi különlegességek, szepítőszeretek, arczvizetek, hölgyporok, pipere és gyógy-szappanok, kötszerek, illatszerek, irrigátorok felszerelve, cognac, rum, tea, törköly, malaga, ménesi, aszabor, cacao por, gyermektáplisztek, fogporok, szájbizetek, hajszesztek, szobailatok, valódi kölni víz, nagy választékban kaphatók. — Ártalmatlan, csodás hatású bőrfinomító készítmények.

Serail-arczkenőcs, éjjeli használatra. Egy tégely 1 kor. 40 fillér, kis tégely 70 fillér.

Serail-Créme, nappali használatra. Egy tégely 1 korona.

Serail-szappan. Kitűnő pipere szappan. 1 drb. ára 60 fillér.

Serail-szájbiz. Kellően aromás szájbiz. 1 üveg 1 kor. 50 fillér.

Serail-hölgypor. Kiváló minőségű finom pipere por 3 szin'en. Egy doboz 1 korona.

Gyermekeknek váltófürdő, hideglelés, szamárköhögés ellen a legjobb hatású szer a valódi több-szörösen kitűntetett Rozsnyay-féle chinin cukorka. Valódi csak akkor, ha minden egyes darab csomagoló papirosa Rozsnyay Mátyás névalárrással van ellátva. Egy 10 dbot tartalmazó doboz 1 kor. 152

5058—1904. kh. sz.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy ujabban előfordult veszettségi eset következtében Aradváros területén levő összes kutyáknak f. 6. április hó 4-től számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való el-látását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t. c. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földmívelési ministerium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: fel-hivom a közönséget, hogy a ren-delet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a pecér által elfogatni fog-nak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azon-nal kiirtatnak.

A rendő: kapitányi hivatal mint I sófoku állategészségügyi hatóság-tól.

Aradon, 1904. évi apr. 4 én.

Sarlo Domokos, főkapitány.

Zacherlin

nagyzerű
rovarirtó szer.

Csakis legyenek tessék venni!

Kapható a következő ezégekél Aradon:

Altmann Ede Baumann B. Beisrader K. és Tra Berger Imrő	Braun M. A. Daimel Lajos Dürr Gusztáv Dürr Kocsárd	Drmek Ferencs Éles Ármis Färber L. és Testvére Fejér Gyula	Guttman Samu Karácsonyi Antal Lázár Gyula Lócs E. és Tarsa	Meer Mór és Ma Nagy Farkas Pollak József Poppé Sándor	Preisach Vilmos Prohsk István Rotstein Mór Schlesinger Béla	Schwass M. Schwarz János Steinbzer N. Tamasdán Kornél	Vejtek és Weisz Weisz Dávid Weigl Adolf és Tsa.
Uj-Arad: Eöde János, Theisz Miklós, Zsigmond Mátya. Batányi: Fischer István, Gel- ler Ferencs, Meurer Gyula. Berce-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.	Butyán: Klein Márton. Osermő: Holländer Sámuel és Fia. Gurakovec: Schwarz Sámuel, Weissberger Sámuel utóda.	Kis-Jenő: Messer Leopold. Mária-Radna: Tones Ferencs. Mészegyes: Anpik Lejos, Schönberg Jakob. Magy.-Pécska: Stemberger Sándor, Tuzsny Nándor.	Pankota: Borna Lajos, Duffek Kálmán, Lengyel Sándor, Pav- lovics Constantin. Radna-Lippa: Eöde Mátya. Reisenberger Miklós, Schwarz Ferencs.	Seberin: Róth Mór, ifj. Róth Bernát. Uj-Sat.-Anna: Henry Károly. Világos: Krattler Vilmos, Wé- ber János. 1171			

Varrónő,

ki jó ízléssel a legkényesebb igényeknek is megfelelően készít női és gyermek toiletteket, házakhoz ajánkozik. Továbbá házon kívül is.

Szíves megkeresések esetleg levélileg kéretnek, melyre pontos választ személyesen adhatok.

A t. cz. hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Hugyetz Róza,

női szabó, Kápolna-utca 2., református templommal szemben.

1143

Kutakat épít,

mélyít és fur

Licsmann József

kutmester 36

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Küldetésesség

hegyi sziklákban is.

Cserépkályha és takaréktűzhely javításokat

a legjutányosabb áron elvállalok. Hiszem, hogy Balogh Dávid urnál szerzett 8 évi tapasztalatom alapján a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlom. 1087

Rubánovics György,

Kápolna-utca 3. szám.

Figyelem!

Megérkeztek színes

bőr-különlegességek
dus választékban minden színben. shevreaux, boks és bagaria bőrökben.

Seelinger M. Andor

uri és női mintacipészete 687

Arad, Szabadság-tér 4.

Városi és megyei telefon 115.

Feltűnés!

Az idényre

tavaszi és nyári czipőárunkban

óriási készleteket halmoztunk fel s ezért

rendkívül előnyös árakat léptettünk érvénybe.

Előnyáraink az idény folyamán:

Férfi czugos fekete bőr, erős	2.25	Női csattos czipő, elegáns ...	1.70	Női szürke vitorlavászon, fűzős czipő	— .90
„ fűzős, igen tartós ...	2.50	„ fekete bőr czugos czipő, tartós	2.20	Leánycipők fűzős, fekete és színes	1.60
„ „ I-a Box	4.—	„ I-a Boxbőr, igen elegáns	3.50	Gyermekcipő fűzős és gombos kiváló minőség, fekete és színes	— .80
„ „ szürke vitorla vászonból, fürdőre és sport czipőnek	1.—	„ fekete és színes bőrczipő, fűzős	2.75		
		„ zergebőr szalon s tánc czipő	1.30		

Legjobb, halaszthatlan alkalom a bevásárlásra!

„TURUL” CZIPŐGYÁR R. T.

főraktára Aradon, Andrassy-tér, Minorita-palota, Deutsch Zestvérek üzlete mellett.

Városi és megyei telefon 537. szám.

626

BRÁZAY-féle SÓSBORSZESZ

A Brázay-féle
sósorszesz meg-
becsülhetetlenminterő-
sítőszer gyermekek-
nél, gyenge vagy idő-
sebb embereknél. 3585-5

Ujítás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-
get, hogy hosszú kísérletezés után oly
szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy
teljes megbízhatóság és jótállás mellett
a lakások

tökéletes féregmentessé tételét
elvállalom.

Teljesítek mindennemű diszes és egy-
szerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázóási és fénymázozási munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve hivatalos tisztelettel

Guttman Sándor,

szobafestő 691

Weitzer János-utca 19. földszint.

181-1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a kapa-utcai városi elemi leányiskola emeletes épületének új cseréppel való fedési és új ereszcsonnával való ellátási munkálatainak elvállalása iránt folyó évi április hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: I. Cserépes munka 419 kor. 62 fill. II. Bádógos munka 106 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1904. évi április hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Telefon 419. szám.

Telefon 419. szám.

Olcso kávé, tea és rum

ÁRAK.

1 kiló háztartási kávé . . .	frt 1.20	1 kiló Aranyjáva igen fin. kávé	frt 2.—
1 " Portorico kávé . . .	" 1.40	Különsen ajánlomnaponta frissen pörkölt kávéimat.	
1 " Cuba apró szemű, igen finom kávé . . .	" 1.80	1 kiló Cuba legfin. vegyes kávé	" 2.—
1 " Cuba közepes szemű, igen finom kávé . . .	" 2.—	1 " Gyöngy-kávé pörkölt legf.	" 2.10
1 " Cuba nagyszemű legfinomabb kávé . . .	" 2.10	Nagy raktár a legjobb zamatu rumokból. 1 és fél liter családi rum igen jó	frt. 1.50
1 " Gyöngy valódi Ceylon legfinomabb kávé . . .	" 2.10	1 liter Demarara igen jó rum	" 1.—
1 " Gyöngy valódi Portorico kávé . . .	" 2.—	1 " Cuba igen finom rum	" 1.20
1 " Mocca valódi arabiai legfinomabb kávé . . .	" 2.10	1 " Jamaic nagyon jó rum	" 1.60
1 " Mocca valódi arabiai finom kávé . . .	" 2.—	1 " Jam ica kit. zamatu rum	" 2.60
1 " Arany jáva legfinomabb nagyszemű kávé . . .	" 2.10	1 " valódi ang. ananas rum	" 3.25
		Rumhoz csomagolható a legjobb ízű teakbóli is.	
		Fél kiló Mandarin csász. kev. tea	frt 4.—
		" " legfin tea	" 5.—
		" " háztartási igen fin. tea	" 3.—
		" " háztartási finom tea	" 2.50

Pontos és gyors kiszolgálás mellett kapható:

Tamasdán Kornél

fűszer-, csomage-, kávé-, rum- és tea-üzletében

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Készpénz fizetésénél 2% engedmény. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás nem számítatik. 55

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

A 3-szor sodrott
szőlő kötözőfonál

daczára annak, hogy 25%-al olcsóbb kötöző anyag, a Raffia hársnál tartósabb.

Ajánlunk továbbá a legjobb minőségben jutányos árak mellett: 1111

I-a Raffia hársot,

vizmentes ponyvákat kötélárukat és zsinegeket, kender heveder, kendertömlők és fonott lószőrt.

Teljes tisztelettel

Erdélyi és Bácskai iparúru raktár

Reich B. Károly Fia és

Társa.

Andrássy-tér 6. Verbos ház.

Telefon 582.

Telefon 582.

KEMÉNY MANÓ

czementáru és műkögyár, beton építkezési és aszfalt ipar vállalat
Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Visintini rendszerű

vasbeton menyezetek

legolcsóbb, legkönnyebb, legelőnyösebb és feltétlenül tűzbiztos szerkezet.

Granitto terrazo, beton, aszfalt és mindennemű burkolatok továbbá 647

alapozások, földemek, csatornák, vízmedenczék, hidak, átereszek s minden egyéb csömöszölt és vas-beton munkák készítése.

Egyszerű és diszes kivitelű czement és mozaiklapok.

Beton csövek minden méretben.

Hygenia padozat por és hőzagmentes, rugalmas, tisztán tartható.

Szab. rendszerű betonjárdák

talajmozgás által okozott hátrányok ellen védve

Román és portland czement, gipsz, gipsztábla, vakolati köliszt eladása.

Legjobb minőségű hornyolt czement tetőcserepek.

Műkö és műmárvány munkák készítése.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak gurahonczli czementgyára termékeinek elárusító helye.

Árajánlatok és költségvetéssel díjmentesen készséggel szolgál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben,

József-főherceg-ut 11. sz.

alatt, (Karolina-utca sarkán) egy, a mostani kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat és rövidáru üzletet nyitottam.

Amidőn magam a n. é. közönség pártfogásába ajánlom, főlegkezem oda fog irányulni, hogy nagybecsűt védimnek minden igényeit a legnagyobb mértékben kielégítsem.

Kiváló tisztelettel,
Stern József.

621 Ugyanott egy jó házból való tíu tanuló felvétetik.

Uj kerék és kocsigyártó üzlet.

ILLÉS SÁNDOR

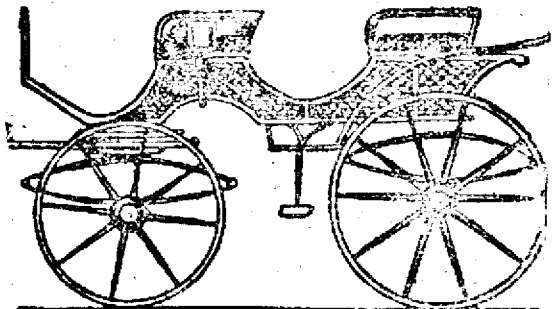
kerék és kocsigyártó

Aradon, Kossuth-utca 2.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy

Aradon, Kossuth-utca 2. sz. a.

egy a mai igényeknek megfelelő és kitűnő munkaerővel berendezett

kerék- és kocsigyártó-üzletet nyitottam.

Készíték minden a szakmamba vágó famunkákat a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig úgy új és javítási munkákat, jutányos árak és legszolidabb kivitelben.

Súlyt fektetve arra, hogy messzire menő szakismeretemet hosszú éveken át külföldön é. p. Hamburg, Frankfurt a/m. Karlsruhe és Bécsben a Lohner-féle cs. és kir. udvari szállítók kocszi gyárában szereztem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. megrendelőim kívánatainak minden tekintetben eleget tehessek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve,

391

maradok kiváló tisztelettel

Illés Sándor, kocsigyártó.

Uj kerék és kocsigyártó üzlet.

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1904. évi május hó 5-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1904. évi február hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

- 14106 14150 14811 14838 14894 14971 14982 15073 15266 15358
- 15596 15689 15775 15788 15822 16108 16123 16199 16437 16689
- 16918 16922 16994 17103 17161 17239 17396 17470 17472 1768
- 17852 17867 17912 17946 18016 18104 18108 18157 18192 182
- 18257 18424 18608 18617 18686 18717 18838 18906 19059 190
- 19197 19263 19337 19343 19370 19373 19386 19387 19388 19
- 19513 19514 19551 19568 19627 19728 19890 19915 180 214
- 272 295 812 345 466 532 645 736 742 776 806 879 944 969
- 1102 1137 1154 1159 1291 1328 1521 1604 1713 1735 1843
- 2084 2119 2125 2153 2188 2210 2277 2356 2359 2364 2371
- 2532 2533 2648 2670 2788 2845 3066 3176 3196 3337 3588
- 3622 3645 3809 3870 4089 4576 4694 4707 4714 4801 4815
- 4882 5022 5085 5119 5138 5244 5332 5407 5443 5447 5533
- 5655 5661 5748 5776 5820 5848 5915 6012 6028 6081 6191
- 6373 6414 6471 6532 6619 6883 7001 7056 7070 7071 7106
- 7149 7169 7192 7204 7236 7277 7317 7333 7345 7348 7351
- 7484 7495 7526 7570 7628 7629 7739 7749 7757 7759 7801
- 7872 7897 7898 7918 7549 7979 7985 8042 8044 8054 8076
- 8111 8117 8140 8149 8170 8171 8196 8204 8220 8236 823
- 8787, mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztá-

Arad, 1904. évi április hó 14-én.

1195

Az igazgat

Hirdetmény.

A Hodos-Bodrogi zárda szerzetesi épületének ujonnan való felépítésére 28067-kor. 61 filér költség előirányzat mellett zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munka végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a Hodos-Bodrogi zárda irodájában 1904. évi április hó 24-én d. e. 12 órájáig nyujtsák be annyival is inkább mivel a később érkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Az ajánlathoz az előirányzott összeg 10%-nak megfelelő bantpénz csatolandó, készpénzben, vagy az állami építkezéseknél érvényes értékpapirokban.

Az építkezésre vonatkozó tervek, költségvetés és vállalati feltételek a zárda irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hodos-Bodrogi zárda (u. p. Zádorlak) 1904. április hó 15.

A hodos-bodrogi zárda főnöksége.

7442/1904.

Hirdetmény.

Az 1904 évi márczius hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által belerjesztett összeirási jegyzék 19 drb. ívét, az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a értelmében 1904. évi április hó 14 ik napjától számítando 8 napra a fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat

az érdekeltek névszerint: Palkovits Péter, Molnár János, Mató Antalné, Vohlfart Aranka, Kaufmann Lajos, Berger Samuelné, Mayer Béla, Lenkey Antalné, Vasváry Jánosné és Csáky Jánosné, a kik italmérési engedélyt kaptak nem csak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra n zve az érdekelteken kívül a kereskedelmi testület és ipartestület is nyujthat be a városi fogyasztási adófelügyelőséghez észrevételeket.

Arad, 1904. évi április hó 9-én.

A városi tanács.

Hamburg-Amerika.

Személyszállítás az új, nagy hamburgi duplacsavarú, legújabb szerkezetű p sta- és express gyorshajókkal. Lehetőleg legnagyobb biztonság és kényelem.

Minden gőzh jónak két csavar vízhatlan részre

Sok pénz!!

400 koronát kereshet mellékesen bármily társadalmi állásu egyén, minden risico nélkül. Minden kérezősködésekot „A. B. 17.” jegy alatt a „Mercur” hirdetés iroda Stuttgart (Bergstrasse) továbbít.

25 koronát megtakarít

e hirdetésnek minden olvasója!

4 pár czipő

csak 4 korona 75 fillér.

Néhány nagyobb gyár fizetési zavarokkal küzd, és engem azzal bizott meg, hogy nagy mennyiségű czipőt, melyen az előállítási áron eladják. Elnélfogva eladok 1 pár férfi és egy pár női fűzős czipőt elsőrendű minőség szegezett talpakkal, továbbá 1 pár uri és egy pár női divat czipőt szép kivitelben, a legújabb divat szerint a nyári idényre igen szép és könnyű viselet. Nagyság cm. szerint. Mind a 4 pár csak 4 kor. 75 fillér. Az elküldés az összeg előleges beküldése, vagy utánvétellel történik.

S. Urbach's Schuch-Export
Krakkau 78.

Becsérrelést engedélyezünk, esetleg a pénzt visszaadom. 1192

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy bécsi és külföldi bevásárlási utamról hazaérkeztem és a legelegánsabb

tavaszi és nyári
virág-, cheth és tül-
kalapok

MEGHIVÁS.

Az aradi vízvezetéki művek részvénytársasága

1904. évi április hó 30 án d. e. 10 órakor

Aradon, az „Aradi első takarékpénztár” dísztermében tartandó

VIII. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket ezennel meghívja az alapszabályok 13. §-ára való figyelmeztetéssel.

A szelvényekkel ellátott részvények a közgyűlés napját három nappal megelőzőleg a következő intézeteknél helyezhetők letétbe:

Aradon: A vízvezetéki művek részvénytársaságánál; (Viztorony)

Az aradi első takarékpénztárnál;

Az aradi ipar és népbanknál;

Budapesten: A budapesti Bankkegyesület részvénytársaságánál (V. Föld-utca 3. szám.)

Londonban: Loyd's Bank Lim. (72. Lombárd Street.)

Napirend:

1. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak 1903. évről szóló jelentésének felolvasása és ezzel kapcsolatosan határozathozatal az 1903. évi mérleg megállapítása a nyereség hovatfordítása és a felmentés iránt.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi díjazásainak megállapítása.
4. Határozathozatal 60 drb részvény kisorsolása és a kifizetési határidő megállapítása iránt.
5. Alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Arad, 1904. évi április hó 14-én.

Az igazgatóság.

Mérleg számla 1903. évről.

Vagyon.

Leltár.			
Épületek, gépek, csőhálózat és új beruházások	2002749.06		
Berendezési tárgyak	10748.03		
Vizmérők	59470.72		
Szo szám és anyag	29709.41	2102677	22
Értékek.			
Készpénz	2962.55		
Óvadék	448.—	3410	55
Adósek.			
Aradváros óvadékért		40000	
Berendezések és összeköttetésekért	20499.15		
Vízfogyasztók	14913.27		
Bizományi árukészlet	5512.64		
Különtélek	2728.03	43653	09
		2189740	86

Mérleg számla 1903. évről.

Téher.

Részvénytőke 10.000 drb. & 200 K. (357 drb. kisorsolva)		2000000.00	
Értékesítések.			
Vizmérők	16944.—		
Berendez. tárgyak	1156.—		
Gépek, szerszámok és felszerelések	13000.—	31100	
Átmeneti tételek.			
Kétes követelések	1185.16		
Sorsolási alap (60 drb.)	14400.00	15585	18
Hitelezők.			
	33983.25		
	9785.55	43728	80
Nyereség.			
	1798.23		
	57528.65	59326	88
		2189740	86

december 31.

Welsz Lajos, s. k. főkönyvelő.

Mandi, s. k. Meyer F. I., s. k.

igazgató.

leltárakkal összegeztettük és
ak találunk.

Róna Jakab, s. k.

f. ü. b. tag.

Jelentése.

folyamán az Aradi vízve-
möriztük, a könyveket, azok
az alapul szolgáló okmá-
ak meg, hogy minden tekin-

gattuk és a könyvbeli beve-
gyonálladékokat a leltár alap-

fillérrel együtt 59.326 Kor.
eti évre, miért is jelenthet-
és veszteség- és nyere-
s hogy azok összeállítá-
rozmányai fogatosítva

ző évről áthozott 1798 K.
évi tiszta nyereség az
osztassék s az igazgatóság
alja.
évre nézve úgy az igaz-
tassék.

felügyelő bizottsága:

Róna Jakab, s. k.
f. ü. biz. tag.

Okleveles Masseur,

ki Professor Vinteraitz ur gyógy-
intézetében tanult és vizsgázott
ajánlja magát **masszást** ugy mint
hidegvíz ledörzsöléseket,
svéd **gimnasztikát** és az
Orvos urak által minden e szak-
mában előírt és megrendelt **ma-
szirozást** végezni. Miután 11
évig külföldön, úgy mint belföldön
csakis elsőrendű gyógyintézetek-
ben működött, ugyszinte itt Ara-
don Dr. Hecht ur gyógyintézeté-
ben kétszer alkalmazásban volt,
és csakis általa lettek az intézet-
ben a masszirozások végezve, ennek
alapján ajánlja magát a tekinte-
tes Orvos urak pártfogásába, és
a n. é. közönség kegyébe ezen
masszirozásokat privát mindenki-
nek a lakásán végezni.

Tisztelettel,

Mossbauer Róbert,

okleveles Masseur.

Értekezni lehet Forray-utca 8. sz. román
épület, ajtó 3. 1202

4—1904. mg.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy
a lovak és szarvasmarhák tulajdo-
nosainak és pedig azoknak, akik
a Bivárosban, továbbá Sarkad,
Ujtelep, Erzsébet, Sága és Poltura
külvárosokban laknak a kamarási
hivatalnál; a Gáj külvárosban és
a tanyákon lakóknak pedig a gáji
külvárosi alkaptányi hivatalnál be
kell jelenteniök, hogy hány darab
lovat, vagy szarvasmarhát kíván-
nak ez évben a városilegelőre bo-
csátani.

Az említett hivataloknál való
jelentkezésre a f. évi április hó
18, 19, 20, 21, 22, 23 és 25. nap-
ját tűzzük ki.

Ezen határidőn túl a jelentke-
zések nem fogadtnak el.

A jelentkezések alkalmával
lesznek kiállítandók a kötelezvé-
nyek a l-geltetési és pásztor di-
jaknak ama fele részére nézve,
amelyeknek kifizetése nem a le-
gelőre bocsátás előtt, hanem a f.
évi augusztus hó 20-ig történhetik.

A legelőre bocsátás napja ké-
sőbb fog kitűzteni.

Arad, szab. kir. város mező-
gazdasági bizottságának 1903. évi
április hó 16 án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.

aljegyző.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

60510—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy
a vasuti kocsikban és az állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
ruha- és fehérneműek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkal-
mával azonnali készpénz fizetés
mellett el fognak adatni:

állomáson 1. évi április hó

Arad 25-én d. e. 9 óra

Szeged 28-án d. e. 9 óra

Debreczen 29-én d. e. 9 óra

Budapest, 1904. évi április hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Ezen rovásban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledet kereső vagy cselednek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Akinek

ismerettség híján

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vinczellérre, kertészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége
---	--

Aki

eladni kíván

butort, szongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
---	--

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
kiadói hirdetés
rohasználja.

Kulcsárnői vagy házvezetőnői

alkalmazást keres özvegy urinő, ki összes háztartási és gazdasági teendőiben teljesen jártas, helybeli vagy vidéki birtokos családnál. Czim a kiadóban. 1178

Eladó!

új állvány rőfös üzlethez, olcsó ár mellett. — Bővebbet Soltz Gyula, Pankota. 1165

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Gyakornok

szép magyar írással, kezdő fizetés mellett, kereskedelmi iroda részére azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők 1208

5—10.000 korona óvadékkal

keres fiatal ember, pénztárnoki, felügyelői vagy hasonló alkalmazást. — Ajánlatokat „Szorgalmas” ezímen a kiadóhivatal továbbít. 1182

Figyelem!

Nem szükséges pénz szép uri és női szöveteikért! Elfogadok mindennemű árukat ellenszámlába. Mintákat kívánatra küld: Tuchgeschäft Rehwalde Wien II/8. 1171

Veszek

tiszta méhviaszt. Reingruber Péter Uj Panát. 1169

A Csiky Gergely-utczában

egy kényelmes utcai és két udvari lakásból álló ház eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1184

Egy jó forgalmu

korcsma helyiség minden berendezéssel együtt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1187

Czimbalom

használt, de jó karban levő, ke-restetik megvételre jutányos árban. Czim a kiadóban. 1190

Fővárosi gyakorolt szabónő

ismerettség hiányában naponta 2 koronáért házhoz ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban. 686

Eladó rövid zongora

erős szerkezettel, csinos külsejű, csomagoló ládával 120 frtért eladó Walthier Györgynél Elekén 1198

Pöltenberg

számu ház, igen előnyös feltételek mellett eladó. 1209

Eladók

használt, de jó karban levő fűszer álványok. Ozv. Dangi K. né Boros Béni tér 2. 1201

Ügyes elárúsítónő,

ki a szabóságban jártas, egy helybeli női divat üzletben felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 1207

Vesselényi-u. 4. sz. a.

egy csinosan butorozott 2 tükör ablakos külön bejáratu utcai szoba Május 1-től, esetleg június 1-től is kiadó. 1208

Radnai-ut 14. sz.

jól jövedelmező ház, melyben 7 lakás van, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet ugyanott. 1210

Fekete fátyolos hölgy,

ki naponként este a Szabadságtéren sétál, kéretik „katona” cím alatt kiadóhivatalhoz zárt levélben értesítést adni, hol és mikor volna megközelíthető 1211

Egy jó karban levő

zongora eladó. Czim. Tőkölly-tér 7. sz. III. em. 19. ajtó. 1215

Wesselényi-utca 21. sz.

alatt 3 utcai szoba, konyha, külön pincze és padlás május 1-ére kiadó. 1214

Országszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be-küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint keresztöltés tokban küldve, a gyürődés ellen vedve. 100—750 drbig a bérmentesítésre 72 fillér küldend. Utánvétellel a szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia

kiadóhivatala Arad.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más idegcs állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. kattyú gyógy-szertár által Majna Frankfort. 765

Olcsón eladó kovácsolt vaskerítés

160 centiméter magas, 32 méter hosszú,

2 darab 12 méteres ponyva szalétni

vas szerkezet minden hozzávalóval felhajtó kerekkel

Juhász István,
lakatos mesternél.
Erzsébet Királyné-körut, Simonyi-utca 7. sz. 1074

Árverési hirdetmény.

A néhai Atzél Péter tulajdonát képezett, a magyaráti nagy urhegyen fekvő, a magyaráti 882. sz. tjkvben A. + 1., 4., 6. és 21. sorszámok alatt foglalt 17½ catást. hold szőlőbirtok a rajta levő nagy laképülettel, pincével és melléképületekkel együtt folyó 1904. évi április hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Magyarád község házában bírói árverésen eladatni fog.

Az árverési feltételek és közelebbi adatok ügyvédi irodámban, Aradon, Deák Ferencz-utca 40. szám alatt megtudhatóak. 1213

Winter Adolf,

ügyvéd, mint a Magyar jelzálog hitelbank meghatalmazottja.

Kérjünk kizárólag Globus-Tisztítószert

mint az itt látható kép

mert sok értéktelen

utánzat

ajánlatik. 3480

Fritz Schulz jun.

Aktiengesellschaft, Leipzig, u. Rger.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Ajánlkozom cement hordók, kádak, továbbá teraszok, burkolatok és menyezet boltozatok elkészítésére u. m. Cement és terező szakmába vágó munkákat jutányos árak, pontos kivitelben és jótállás mellett. Szives megbízásokat kérve tisztelettel

Wagner Péter,
Arad, Jllés-utca 126. 644

Gégnér János

épület-, butor és portál asztalos
Aradon, Angyal-utca 21. sz.

Elvállal minden az épület-, butor és portál asztalos szakmába vágó új és javítási munkákat u. m. épület munkákat, üzleti-, szoba és konyha berendezéseket, továbbá portálok föllállítását jutányos árak és pontos kivitelben. Tervrajzok díjmentesen készítetnek. 1128

Legujabb
Tavaszi

Angol női

 Hawelock

Köpenygallér.

Leány- és gyermek-felöltők.

Legujabb szabásu

D i v a t a l j a k
és ingblousok

740

rendkívül nagy választékban

STERN M. A. női felöltő
áruházában

Aradon, Andrassy-tér, az új Minorita templommal szemben.

Alapítotott 1875.

Városi és megyei telefon 238.

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

ALAPÍTTATOTT 1845.

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

Neumann M.

csász. és kir. udvari szállító

férfi-, fiu-, gyermek- és leányka-ruha telepe
ARADON, a „Fehér Kereszt“ mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legjobb minőségű kész árukban.

Teljes férfi öltönyök:

Sacco öltöny csikozott vagy mintázott szövetből	26-30	koronáig
Divatós csikozott v. mintázott cheviottból	35-50	"
Zsolnai kék cheviott admirál	30-44	"
Legujabb divatszövetekből	36-50	"

Férfi felöltők:

Sötét szürke vagy drapp coachmen	24-36	"
Finom cheviottból fekete vagy kék	24-50	"
Sötétszürke angol cheviottból	30-50	"
Sötétszürke és csikozott double szövetből	34-44	"

Fiu öltönyök:

Tengerész costumök kék cheviottból	14-20	koronáig
Szürke, kék vagy drapp kangarnból	14-22	"
Iskola öltönyök zsolnai egyszínű vagy mintázott cheviott	10-18	"
Vadász öltöny szürke lodenből	16-24	"
Fiu öltöny térd nadrággal csikos szövetből	16-25	"
Fiu öltöny hosszú nadrággal, csikos szövetből	22-35	"
Fiu felöltő sötét kék és drapp színben	13-18	"

738

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek.